

Szenvedjétek el egymást szeretetben

A mai világban egyre kevesebb a közösségi ember, aki ismeri a szolgálat vagy akár a szeretetszolgálat fogalmát.

☞ 6. oldal

A szerető Isten ítélethirdetője

Minden élet, az enyém is, a tied is, a növényé is: ajándék. Nem adtad, hanem kaptad. Nem adtam, hanem kaptam.

☞ 11. oldal

Öröm és hála Nagykágyán

Virágzó közösségi élet kezdődött Nagykágyán. Ebben nagy szerepet játszik a református lelkész, Orbán Csaba és családja.

☞ 14. oldal

AZ ÉLŐ IGE ÉVE
— 2024 —

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2024. NOVEMBER • 35. évf. 21-22. szám • Ára 5 lej

Hol lennél legszívesebben?

Ha ma egy csettintésre bárhol lehetnél a világon, mit választanál? Napsütötte tengerparton pihennél, a világ legmagasabb hegyéről néznél le a világra, gyógyvízben lazulnál, barátokkal szórakoznál, luxusszállodában élveznéd a kényelmet?

A zsoltáros az Úr házába vágyott: „Mily kedvesek a te hajlékaid, Seregek URa! Vágyódik, sőt eleped a lelkem az ÚR udvarai után” (Zsolt 84,2-3). Epekedni valami után azt jelenti, hogy megőrülni valamiért, vagy az örületet is vállalni érte. A szerelmesek példájával lehet a leginkább szemléltetni ezt, amikor a szerelmes ifjú azt ígéri szíve választottjának, hogy még a csillagot is lehozza neki. A szerelmes belebetegszik, ha nem láthatja a választottját. Sőt egy életre megbetegedhet, ha nem kapja meg.

Nem azt mondom, hogy szerelemesek legyünk a templomba, mert ez nem lenne helyes, sem Istennek tetsző, de van-e bennünk ilyen vágyakozás? Akarunk ennyire templomba menni? Vagy úgy tekintünk rá, hogy azt az egy órát igazán ki lehet bírni? Olyan, mint valami szükséges rossz, aminek kötelességünk eleget tenni?

Európában évente százával rombolják a templomokat, vagy alakítják át úgynevezett hasznos épületté. Mennyire beszédes ez a kifejezés: hasznos épület. A modern embernek a templom nem hasznos, az imádság nem hasznos, Isten ígéje nem hasznos. Igyekszik mindent meg is tenni, hogy ezeket kiséperje az életéből.

(Folytatás a 2. oldalon)

Ifiről a Fészekben – továbbképző lekipásztoroknak

Kritikus pontok az ifjúsági munkában címmel továbbképzőt tartottak a Fészek Magyarécei Református Gyülekezeti Központban.

Az érmelléki Magyaréceken Ablonczy Áron lekipásztor, a Magyarországi Református Egyház Zsinati Hivatala ifjúsági osztályának vezetője három nap alatt, hétfőtől szerdáig, nyolc blokkban szólt a lelkészekhez arról, hogy mi az ifjúsági munka célja, beszélt az ifjúsági munka célcsoportjáról, azaz a kamaszok, a fiatalok világáról.

A második napon az alábbi kérdésekre keresték a választ: Miért nem jár sok fiatal gyülekezetbe? Milyen ifi formák vannak? Hogyan készüljön a vezető ifjúsági alkalom-

ra? Csoportvezetési és szituációs gyakorlatokat tartottak.

A harmadik napon pedig megtanulhatták, hogyan tartsanak Biblia-központú ifiket, és hogy miért a szülők az elsődleges partnerek a szolgálatban.

A fórumbeszélgetések építő, hasznosak és barátiak voltak. Sok új ötletet és jó impulzusokat kaptak a résztvevők az ifjúság körében végzett szolgálatra. Mike Pál magyarécei lekipásztor kitűnő házigazdaja volt az eseménynek. A Fészek egy álomszerű helyszín, egy megvalósult csoda. Nagy Tibor lekipásztornak pedig köszönet a szervezésért!

RÁCZ ERVIN

www.facebook.com/harangszo

Hol lennél legszívesebben?

(Folytatás az 1. oldalról)

Tudjuk azt mondani, amit a zsolttáros: „jobb egy nap a te udvaraidban, mint ezer másutt”? A jeruzsálemi templomnak volt egy olyan része, amit a pogányok udvarának neveztek, ide mindenféle nemzetiségű ember beléphetett és imádkozhatott. Beljebb volt egy másik udvar, ahol az áldozati oltár állt, és az a medence, amiben a papok a tisztasági rituálékat elvégezték. Ezenkívül semmi más nem volt ott. Szóval csak kő volt mindenfelé. Kő a talpuk alatt, és kőből álló falak vették őket körül. Nem volt vidámsarok kialakítva, sem kényelmes nyughelyek, ahol a fáradt vándor megpihenhetett. Semmi sem szolgálta az odalátogatók kényelmét.

Ma egy ilyen templomról felháborodva beszélne. Hát nem törődnek az idősekkel, a betegekkel, a messziről érkezettekkel, hogy legalább néhány padot betegyenek? Nem érdekli őket, hogy az emberek jól érzék magukat a templomi környezetben? Egy dísztelen udvarra mégis azt mondja a zsolttáros, hogy az a legjobb hely.

A mi templomainkban vannak padok, szivacs is van az ülésen. Sok helyen a téli fűtés és a nyári hűtés is biztosítva van. Na és epekedünk a templom után?

Ennek az imádkozó embernek nem a külsőségek tették fontossá a templomot, hanem az, amit megélt az Úr házában: „Boldog ember az, akinek te vagy erőssége” (6 v.), „Boldog ember az, aki benned bíz” (13 v.). A templom udvarába betérőnek ketős megtapasztalása volt. Az egyik az, hogy Isten színe elé állhat, s ez már önmagában is nagy kegyelem. Amíg ezt megteheti, addig nincs veszett ügy. A másik az, hogy a hitben nincs egyedül. Körülnézve láthatta, ahogyan mások is imádkoznak, áldoznak, elcsendesednek.

A templomban ennek lehetünk mi is megtapasztalói. Isten figyel ránk, meghallgat minket, s közben egymásban társakra találunk. Nekünk nem azért jobb Isten házában, mint máshol, mert ott jobbak a körülmények, hanem azért, mert ott tudunk a legjobban ráhangolódni a mi Urunkra. Ott erősödünk, ott növekszik bennünk a béke, ott éled fel igazán a hitünk. Amit az Úr házában kapunk, az máshol nem található.

ERDEI-ÁRVA ISTVÁN

A „mégis” hit

„Ha a jót elfogadtuk Istentől, a rosszat is el kell fogadnunk. Még ebben a helyzetben sem mondott Jób olyat, amivel vétkezett volna” (Jób 2,10b).

Dúsgazdag, tekintélyes, tíz gyermekkel megáldott Jób, aki becsületes, istenfélő, és kerül a rosszat. Aztán egymás után jönnek a nyomorúságok, a próbák. Egyik napról a másikra szegény, családját elveszített, katasztrófák során átment, rettenetesen beteg ember lesz. Testi nyomorúsága és gyásza mellett még a felesége sem áll mellé.

Feleségét tanítva és helyre téve szól Jób. Eközben is mértéktartó, s akkor sem távolodik el Istentől, amikor rossz napjai vannak. Nagyon sokan a bajok között megharagszanak Istenre, s feltevődött sokakban már ez a kérdés: Uram, miért engedted ezt meg? Jób a feleletet Istentől várja akkor is, amikor nem érti Istenét.

Hajlamosak vagyunk a bajokat, a nehézségeket felnagyítani, és Isten jóságát és szeretetét elfelejteni, félretenni. Gondold végig, mennyi jót adott neked Istened!

Jób nevének jelentése: üldözött, szorongatott, gyűlölt. Szorongatott ember vagy te is!? Mégis szeretett gyermeke vagy az Úrnak. Mit tesz Jób? Megszaggatott köntösében a földre borul, és áldja az Urat, de nem vétkezik. Ez a „mégis” hit. „Áldott legyen az Úr neve!” – még ilyen helyzetekben is!!

Imádkozzunk az élő és kitartó hitért: „Megvallom, Uram, a próbák alatt én is sokszor összetörtem, s pereltem, vitatkoztam Veled. Köszönöm, hogy összetörtségemben és nyomorúságomban is szeretted és szeretsz. Gondoskodtál bátorítókról, támogatókról. Bocsásd meg, ha nem így álltam oda az összetört szívű felebarát mellé. Nem szeretnék beülni többé a Te székedbe, s ítéletet mondani. Tisztíts meg, szentelj meg, újíts meg, s adj nekem is ilyen mustármagnyi mégis-hitet! Ámen!”

SEBESTYÉN LÁSZLÓ EDE

Az áldott orvos közeleg

„Volt ott egy ember, aki harmincnégy esztendeje beteg volt. Ahogy Jézus ott feküdni látta, és megtudta, hogy már régóta így van, azt mondta neki: Akarsz-e meggyógyulni? (Jn 5,5–6).

Történetünk egy betegről szól, aki már nem reménykedett a csodában. Azt gondolta, hogy neki már csak ez jutott, s mégis jött valami, azaz valaki, és egy kérdést szegezett neki: Akarsz-e meggyógyulni?

Nemcsak neki teszi fel az áldott orvos a kérdést, hanem neked is. Te akarsz-e meggyógyulni, akarsz-e kiemelkedni a fásult életből?

Fontos a döntés, hogy kimondd: meg akarok gyógyulni! Itt nemcsak a testi betegségre gondolok, hanem a lelkire is. Ép testben ép lélek. Ha a lélek beteg, előbb vagy utóbb a test is megbetegszik. Ne várd meg, amíg késő lesz!

A beteg 38 évet várt, bár ott volt a lehetőség a Bethesda tavánál, de az mindig csak lehetőség maradt, sohasem lett megoldás. Jézus el kellett jöjjön, hogy elindítsa a változást.

Beszédes a helyszín neve, Bethesda, magyarul a könyörület, irgalom háza. A tó te-

hát a könyörületnek a színtere, ezért voltak olyan sokan ott. Egy hely, ahol meg lehetett gyógyulni, legalábbis az a hír járta. A 38 éve beteg ember ott volt a megoldás kapujában, de nem történt semmi sem. Ráadásul embere sem volt, aki a vízhez vigye, ha az angyal arra járva felzavarta a tó vizét.

Mi is gyakran ott vagyunk a megoldás kapujában, előttünk van a megoldás kulcsa, s csak várunk, hogy történjen valami. Jézus ekkor élénk siet, és áldó hatalmával megsegít. Miért kellene nekünk lehajtott fejjel és problémákkal telve járnunk életutunk? Miért kellene aggódnunk, ha az áldott orvos velünk van? Krisztus az út, az igazság és az élet, vele helyes vágányra kerül az életünk.

Te elhiszed, hogy az áldott orvos meg tud gyógyítani? Akarod? Jézus veled van, de neked is meg kell tenned az első lépést. A beteg sem gyógyult volna meg, ha nem engedelmeskedett volna az Úrnak.

Az áldott orvos közeleg, hív, szólít. Halld meg a szavát és engedelmeskedj neki, hogy meggyógyulj! Ámen!

KASZANICZKI CSONGOR

A halál révéről tekintett élet

„Mindenütt szorongatnak minket, de nem szorítanak be, kétségkedünk, de nem esünk kétségbe, üldözöttek vagyunk, de nem elhagyatottak, letipornak, de el nem veszünk...” (2Kor 4,8–9)

„...eljutunk mindnyájan a hitnek és Isten és Isten Fia megismerésének egységére, a felnőttkorra, a Krisztus teljességét elérő nagykorúságra, hogy többé ne legyünk kiskorúak, akik mindenféle tanítás szelében ideoda hányódnak és sodródnak az emberek csalásától, tévútra csábító ravaszágától.” (Ef 4,13–14)

A keresztyénséget hatalmas viharokon át szorongatták, és mégis mindig él és éltet. A megszorítások a keresztyénség tanítását szüntelenül támadták, és körülötte kétségeket keltettek, de mindig voltak, akik leplezték a kételkedést szítók csalását. A Krisztust követőket évszázadokon át üldözték, a császárság kora óta egészen a mai napig, a szabadosság társadalmában, hol nyílt erőszakkal, hol az ármánykodás széles skálájú eszközeivel. Az ellenségeskedésben keresztyénségük miatt több százan halnak meg naponta ma is.

Keserű szívvel vesszük tudomásul, hogy a szeretetet hirdető és jó cselekedetekkel is szolgáló nagy családunkat így kínozzák halálra. Az üldözőket az sem hatja meg, ha történetesen megtudják, hogy a mi Teremtőnk az Ő Fiát engedte kereszten meghalni az emberért, majd Szentlelkét küldte állandó és közeli segítő vigasztalóul. A hitünk hősei Istent úgy tisztelték, hogy a világot emelték egyre magasabb szintekre, hogy csodák szülessenek tudományban, kultúrában, oktatásban. Támadóink ezek ellenségei is lettek! Felsorolhatatlan a csalárdság ezerarcú megnyilvánulása. A hatalomnak sikerült éket vernie nemzetek, felekezetek, sőt testvérek közé. A legfájdalmasabb mégis, hogy a gyülekezetekben hintették a konkolyt. Apáinkat államosítók zaklatták, inspektorok lábatlankodtak, titkos megfigyelők kíváncsiskodtak. Voltak önként jelentkezők, akik szigorkodtak lelkészek felett, akik a lojalitás ernyője alatt közmunkára ajánlották a diákokat az iskolapadból (a teológjáról is), akik parancsszóra a

vasárnapot is elfelejtették. Annyi fájdalmas történet él velünk, vár kimondásra, és kísér minket sokáig.

VISSZATEKINTÉS JAVÍTÓ SZÁNDÉKKAL

A diagnózist pontosan megfogalmazta az apostol a 2Kor 4,8–9 versekben. Nekünk akár saját élményből lehet emlékeket illeszteni ehhez, de nem elegendő! A múltra visszanezni szükséges, de csak akkor, ha javító a szándékunk. Ebben az esetben is fel kell fedeznünk Isten gyógyító üzenetét. A keresztyén ember méltósága, a gyülekezeteké, az egyházé mindenekfelett visszaépítendő. Most, minden szenny örvényében, amikor az ördögi hatalmak egymással is vívnak, eljött az ideje, hogy elméletben és gyakorlatban summázzuk a teendőket. Ezt sem tehetjük Isten szava nélkül. Pál olyan szépen elmondja az Ef 4,13–14-ben: lelkigondozói szeretettel, önbecsülést regeneráló alapossgal, jövőre felkészítő tapintattal, de kemény határozottsággal, hogy miként kell a keresztyénség zászlaját méltóknak, méltóképpen hordozniuk.

Először, a keresztyén ember ismerete nem lehet csapongó. Krisztus és a hit a mi hitvallásunk ismeretanyaga. Ezen alapszik a tudásunk és az evangélium szerinti „felnőttkor” elérése. A Biblia szerint ehhez elengedhetetlenül szükséges a hit, a Lélek kötelékének egysége. Az „egész-séges” ember önmagában és önmaga felett megtapasztalt mennyei dimenzióval lesz az igazán felnőtt ember. Másodszor, a keresztyén ember felnőttkorában törekszik a nagykorúságra. Arra az állapotra, mely a minőségi élet törekvéseivel él, gyarapít, szeret és szolgál. A nagykorú személyiség soha nem lesz tökéletes, de szüntelen törekszik Krisztus tökéletességére, hibázik, de tud bocsánatért esedezni és megbocsátani. Mindenekelőtt nem árulja el Krisztusát, és nem tudja elárulni embertársait. Lesznek tévtanítások és ármányos ravaszkodások, tárulkoznak tévutak, csálnak majd csábítók, de ezek mind megsemmisülnek, ha Krisztusban leszünk teljes személyiségek.

A halál révére vagyunk, innen látjuk sorsunkat szomorúan, ameddig nem tudatosítjuk magunkban azt, hogy mi mégis Krisztus nagykorúsított gyermekeiként élünk boldogan.

CSÜRY ISTVÁN

Fogd a kezünk!

Átya, Fiú, Szentlélek Isten! Térjen dicséret háromszor szent nevedre. Hálával a szívünkben állunk meg előtted, és megköszönjük a gondviselést, amelyet naponként tapasztalhatunk. Olyan jó megállni, elcsendesedni, megpihenni színed előtt, amikor a világban levő zajok arra törekszenek, hogy elfordítsák figyelmünket rólad, a lényegről, az ígéről.

Tudjuk, hogy sokszor ezek miatt tévünk rossz útra, de te vagy az, aki viszszerterelsz a helyes útra azért, hogy nekünk életünk és békességünk legyen.

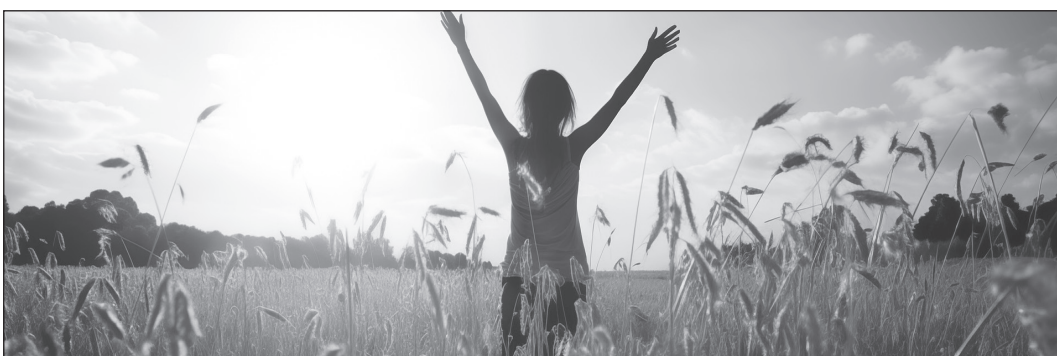
Olykor nem értjük, hogy mi miért történik, nincs válasz a miértekre, de hisszük és valljuk, hogy te a mi javunkra fordítod a negatív, rossz dolgokat is, hogy épüljünk, gyarapodjunk a hitben.

Kérünk téged Urunk, vezess minket a te ígéd által országodnak munkálására, a körülöttünk lévő emberek megsegítésére. Megannyi ember szenved, kilátástalan helyzetben van. Add, hogy megértsük, valahányszor a legkisebbel is megtettük a tied közül, veled tettük meg! Add, hogy úgy tudjuk egymást elfogadni, mint a családban együtt élő gyermek és szülő, fiatal és idős! Légy beteg, szenvedő testvéreinkkel, te légy az áldott orvos életükben, az árváknak pedig vigasztalója!

Könyörgünk, segíts minket arra, hogy bűneinket megbánva részesülhessünk a Jézus által szerzett bűnbocsánatban, hogy a mi régi emberünk Ővele együtt meghaljon a keresztfán, és aztán Vele együtt új életre is támadhassunk, a Szentlélek által újjászülethessünk, örökévaló életre. Add, hogy úgy tekintsünk erre, mint akik tudjuk, hogy úgy szeretsz minket, hogy hajlandó voltál feláldozni szent Fiadat értünk, bűnös emberekért! Urunk, hadd legyen életünk útjelző tábla a hétköznapiakban, hogy a körülöttünk élők meglássák, csakis veled érdekes jární, lakozni.

Nem tudjuk, hogy mit hoz a holnap, mindennek rendelt ideje van, de arra kérünk, fogd a kezünk, mert nélküled elveszünk! Így kérünk, hallgasd meg könyörgésünk szavát, a mi Urunk, Jézus Krisztusért! Ámen!

KOVÁCS EDMOND

Tökéletlen szentek

Pál apostol így köszönti a korinthusi gyülekezetet első levelében: „*az Isten gyülekezetének, amely Korinthusban van, a Krisztus Jézusban megszentelteknek, elhívott szenteknek*” (1Kor 1,2a). Szenteknek nevezi a gyülekezet tagjait. S ez így igaz: szentek vagyunk, csak nem éppen úgy, ahogy sokan gondolják.

A legtöbb ember, ha ezt a szót hallja: szent, akkor arra gondol, hogy az illető tökéletes, büntelen, mindig csak a jót cselekszi. Erre gondolva sokan be sem merik tenni a lábukat a templomba, mert jaj, kinéznek, én nagyon bűnös vagyok, nem mehetek a szentek közé. És sorolhatnám ezeket a kifogásokat, vagy éppen félelmeket, melyeket szolgálatom során oly sokszor hallottam. Ha a szentek közössége valóban a tökéletesek közösségét jelenti, akkor én, aki eddig kerültem a templomot, vagy Istennel nem igazán foglalkoztam, joggal hihetem, hogy nekem nincs ott keresnivalóm.

Pedig aki belép a gyülekezet közösségébe, hamar rájön, hogy egyáltalán nem tökéletesek járnak a templomba. S ilyenkor esünk át a ló túlsó oldalára: dehogy megyek én templomba, hát úgy veszekednek, olyan képmutatók, azok se különbek, mint akik a kocsmába járnak, sőt még rosszabbak. S igen, egyfelől igazuk van a becsmérőknak, a kritizálóknak, mert a hívők sem különbek, mint a többi ember. Mi is bűnös emberek vagyunk. Az egyházat, a gyülekezetet emberek alkotják, bár Krisztus az alap, de mi gyarló, bűnös emberek vagyunk, s míg Krisztus menyasszonya, egyháza e földön jár, mindig akad folt drága, ékes ruháján. Mert a mi emberi kezünk piszkos, s amihez hozzányúlunk, bepiszkoljuk. Nem lesz tökéletes egyház, sem gyülekezet, csak majd ott fenn a mennyekben.

A HÍVÓ EMBER NEM TÖKÉLETES

Ezt látjuk az első gyülekezet életében is. A jeruzsálemi ősgyülekezet mind a mai napig etalon, mérce a keresztyén gyülekezetek számára. S valóban milyen szép is volt az, hogy „*mindazok pedig, akik hittek, együtt voltak, és mindenük közös volt. Vagyonukat és javaikat eladták, szétosztották mindenkinek: ahogyan éppen szükség volt rá. Mindennap állhatatosan, egy szívvel, egy lélekkel voltak a templomban, és amikor házanként megtörték a kenyeret, örömmel és tiszta szívvel részesültek az ételben; dicsérték Istent, és kedvelte őket az egész nép.*” (ApCsel 2,44–47). De ott van Anániás és Szafira története, mely mutatja, hogy voltak már akkor is gondok. Pál a korinthusiakat szenteknek nevezi, de pár sorral arrább széthúzásról, pártoskodásról és még sok gyülekezeti problémáról ír levelében. Izrael fiai Isten népének hívottak, de hányszor elfeledkeztek az Úrról? Dávid is-

tenfélő ember, mégis bűnbe esik Betsabéval. Salomonnak megadatik, hogy bármit kérhet az Úrtól (hányan cserélnék vele), s helyesen kér bölcsességet, de élete végén mégis balgaton idegen istenek után jár. Vagy ott van Péter, ki Jézus jeles tanítványa, mégis háromszor is vallja: nem ismerem Őt. A hívő ember nem tökéletes, a gyülekezet pedig nem a tökéletesek közössége! Hát hogy lehetünk akkor mégis a szentek közössége?!

Jézus mondta: „*Nem az egészségeseknek van szükségük orvosra, hanem a betegeknek; nem azért jöttem, hogy az igazakat hívjam, hanem a bűnösöket.*” (Mk 2,17) Kik gyűltek egykor Jézus köré? Jöttek képmutató farizeusok, csonkabonkák, süketek, vakok, paráznák, vámszedők, gazdag ifjak és szegény koldusok, gyógyíthatatlan betegek és reményvesztettek, gyászolók és kesergők, gyermekek és aggastyánok. Kik jönnek ma Jézushoz? Hasonló színes és furcsa társaság. Mert a templom nem a tökéletesek ragyogó vára, hanem a lelki betegek kórháza. S tudjátok, testvéreim, nem is az a csoda, hogy képmutatók, paráznák, irigyek, tolvajok, pletykások, veszekedők, tiszteletlenek – és még sorolhatnánk napestig – jönnek a templomba, hanem az a nagy csoda, hogy Jézus ma is leül közénk, bűnösök közé, és közösséget vállal velünk. Mert ezt tette régen is, ezt teszi ma is.

KRISZTUS ÁLTAL MEGSZENTELT

Aki szent, korántsem tökéletes, hanem „csupán” Krisztus által megszentelt. Szent az, akiért Jézus meghalt, és az, aki elfogadta az Ő általszegzett kezét, azaz Jézus közelében van. Szent azt jelenti: elhatárolni, elkülöníteni. Hogy egy filmbeli hasonlatot hadd hozzak, szent az, aki Jézus bizalmi körén belül van. Ezért igaz, hogy szentek vagyunk, Krisztusért, Krisztus által, nem azért, mert tökéletesek vagyunk. S bár a hívő ember nem tökéletes, ez nem jelenti azt, hogy nem kell másnak lennie. Az első századokban a pogá-

nyok mondogatták a keresztyénekről, hogy: látjátok, mennyire szeretik egymást. Ma is így szólnak rólunk? Vagy inkább azt mondogatják a kívülállók: látjátok, ezek majd megesszik egymást. Persze akkor sem csak dicséret, hanem vád is érte a keresztyéneket, mint például, hogy az úrvacsorában embervért isznak, de mikor az a kritika ér bennünket, hogy a templomba járó cifrábban káromkodik, mint a kocsis, vagy hogy a hívő ember zsványabb, mint a pogány, akkor ezeken igenis el kell gondolkodni, és magunkba kell szállni. A keresztyén ember is hibázik, követ el bűnt, de éppen az a mássága, hogy beismeri, megbánja, és igyekszik azt kerülni. Dávid is böjtöl és bűnbánatot tart Nátán próféta meséje után, Péter is mellét verve sírásra fakad, mikor a kakas megszólal. Tökéletlenségünk nem ad okot arra, hogy miattunk szidják az Istent. Ettől Pál apostol is óva int: „*Ha tehát mást tanítasz, önmagadat nem tanítod? Aki hirdeted: ne lopj, lopsz? Aki azt mondd: ne paráználkodj, paráználkods? Aki utáld a bálványokat, templomrabló vagy? Aki a törvénnyel dicsekszel, törvényszegéssel meggyalázod Istent? Bizony »miattatok gyalázzák Isten nevét a népek között«, amint meg van írva.*” (Róm 2,21–24). Mentse től Isten bennünket. Mert ha a világosság és a világ fiai között nincs különbség, akkor a sóvárgó világ hogyan látja meg a világosság fiainak megjelenését?

A gyülekezet közösségében az a szép, hogy rájövök, hogy hozzám hasonló nyomorult bűnösökkel, lelki csonkabonkákkal együtt ülök a templompadban, Jézus lábánál. Azért, mert tudom, hogy Uram csak egy szót szól, és meggyógyul az én lelkem.

Tökéletlen gyermekei vagyunk mindnyájan Istennek, de azért vagyunk keresztyének, mert igyekszünk Jézus nyomában járni. (Krisztiánosz = Krisztusi, Krisztus követője) Nem mindig sikerül, de míg szem elől nem tévesztjük a Jó Pásztort, addig bukdácsolva is, de a cél felé haladunk!

Egy netes rendelés tanúságai – avagy megváltás az easyboxból

Nemcsak gyermekként, de azt hiszem, felnőttként is ott van bennünk a várakozás visszaszámlálásának a varázsa. Mi már nem mondjuk ki talán, mégis számoljuk, hányat kell még aludni. És legyen szó akár egy örömteli eseményről, mint a gyermekünk esküvője, akár egy műtét próbájáról, számoljuk a napokat.

Nemrég a lányaink kibontották a perselyüket, amelybe a zsebpénzt gyűjtötték. Megvolt a cél, mire gyűjtenek, mit szeretnének vásárolni belőle. Segítettem a megrendelésben, és vártuk az üzeneteket, mikor érkeznek az egyes darabok. Természetesen mindegyik más és más időben érkezett. Most nem a jól ismert kiszállító hozta a várt darabokat, hanem egy csomagátvevő pontra kértem őket, amely előtt naponta eljárók. Minden reggel azzal a kérdéssel fogadtak: kaptál üzenetet? Mikor érkezik ez vagy az? Aztán szép lassan befutottak az sms-ek, és mentünk átvenni a csomagokat. A kisebbik, látva a nagyobbak várakozását, eldöntötte, ő is szeretne valamit az összekuporgatott, lakásban talált egylejesekből összegyűjtött pénzéből. Kinézte az áhított babát, és addig kérlelt, míg megrendeltem. Szombatra ígérték a kiszállítást, a legnagyobb várakozással számolta vissza a napokat, hányat kell még aludni. És szombaton nem érkezett meg a csomag. Este jött az üzenet, hogy majd csak hétfőn. Talán le sem kell írnom, mekkora volt a csalódás, a harag, a düh, és mennyire vártuk az újabb időpontot, már mi, szülők is. Aztán hétfőn megérkezett, átvettem, és megvolt az öröm.

SZÁMOLTÁL MÁR VISSZA?

Máté evangéliumában olvassuk, a nagyheti események sodrában Jézus egyszer azt mondja a tanítványainak: még két nap. Hogy ebből mit fognak fel a tanítványok, nem tudom. Talán semmit, mint általában. Mint általában mi, mai tanítványok sem igazán értünk meg mindent ott és akkor, amikor azt a Mester üzeni nekünk.

Jézus is visszaszámol. Még két nap. És amit mi legtöbbször valami pozitív eseményre nézve teszünk, Ő a megváltásunkig számol vissza. Az Ő elfogatásáig, megcsúfolásáig, haláláig. És aztán a feltámadásig.

Nem tudom, mi történne, ha tudnám, hogy nekem mennyi van még hátra. Hány nap, óra vagy perc. Azt hiszem, úgy lenne, mint éjszaka, amikor attól félek, hogy elalszom, és félóránként nézem a telefont – mennyi az idő? El szoktuk mondani, de jó, hogy nem tudjuk! És valóban nagyon jó, hogy ez előttünk titok. Hogy ezt csak az Atya tudja.

Mert nem tudnánk hasznosan tölteni azokat a maradék perceket. Idegeskednénk ahelyett, hogy megbocsátanánk és bocsánatot kérnénk, inkább belemarnánk másokba. Hisz mi meghalunk! Nem leszünk többé! Nekünk nem lesz jó, másnak se legyen az!

Míg Jézus? Ő tanított, szolgált, vacsorát készített elő, megmosta a tanítványai lábát, velük énekelt és örült. Mintha nem is arra a pillanatra készülne, amikor ezek – akikkel együtt örül, énekel, lábukat mossa – elhagyják. De elhagyták, elfutottak, elárulták, eladták, szinte egytől egyig magára hagyták.

És Ő ezt előre tudta, és mégis azt mondja: még két nap. Nem kér több időt, nem kér bónuszperceket, mert elérkezett a megváltás ideje.

Jézus Krisztus így számol vissza. Értünk, emberekért, az életünkért, a megváltásunkért.

És hogyan számol vissza az ember? Hallgass csak bele egy-egy híradóba, az ember örök visszaszámlálása Kain óta a vigyázz, kész, tűz! Mi nem az életre, mi a halálra számolunk vissza. Talán úgy, mint a nagyhatalmak, értesítjük a körülöttünk élőket: most fogok támadni. Vagy: tervezem az ellentámadást. És rettegnék körülöttünk, féltik az emberek az életüket, mert mi így számolunk vissza: vigyázz, kész, tűz!

ÉS MINDENNEK AZ ÁRA?

Egyik énekünk fogalmazza meg csodálatosan: „igen nagy volt váltságodnak ára”

(311 MRÉ). Bizony, Istennek sokba került. A Fia életébe. Nem egyikébe a sok közül, de az egyszülött Fiú életét adta értünk. Még két nap, és a Fiú keresztre ment.

És azt mondjuk: ingyen kegyelem. Nem lehet ezt megvenni, nem lehet az Istent pénzzel kifizetni ezért, ennek nincs ára. Nincs pénzre, aranyra, ezüstre, euróra, bitcoinra konvertálható összege, ezért magad kell odaadnod. Mindened. Mindent vagy semmit, nem lehet kevesebbet.

Bankkártyával fizettem ki a rendeléseket, és megegyeztünk, majd megkapom készpénz-

ben az ellenértéket. A kicsi egyszer csak elém állt egy marék pénzzel: apa, itt van, amibe a baba került. Ott volt az összeg töredéke, de neki az a minden volt. Még nem ismeri a pénz értékét, nem tudta összeszámolni, de az a marék pénz neki sok volt. A minden. Elvettem, megszámloltam, mondtam, ez már majdnem annyi. És akkor elfutott, és előhozta az aprókat is: apa, így már elég? És mondtam, tegye csak vissza, ne legyen teljesen üres az a persely.

Vajon oda tudjuk így vinni, ezzel az örömmel és őszinte

eltökéltséggel azt, amink van, az Atya elé, és tudjuk azt mondani: Uram, nekem ennyi van, lehet, nem annyi, amennyivel tartozom, lehet, fel sem fogom, mennyim van és mennyivel tartozom, de itt hozom neked mindennem. Nem csak egy keveset, de mindent.

Az első csomagok megérkezésekor épp kifordultam a csomagpontról, amikor a megajándékozott gyermek feleszmélve az örömből ijedten kérdezte: Apa, te kifizetted? Mert csak annyit látott, hogy kinyílik a doboz, kiveszem a csomagot, és adom a kezébe. De nem fizettem. Mert az már hamarabb megvolt, már a rendelés pillanatában.

Amikor feltette a kérdést: Apa, kifizetted? – belém hasított, hogy én ezt talán még sosem tettem fel az Atyának: Apa, kifizetted? Mert annyira természetes, hogy nekem semmibe nem kerül. Ő pedig kifizette. Mindenét odaadta értem.

Szenvedjétek el egymást szeretetben

A mai világban egyre kevesebb a közösségi ember, aki ismeri a szolgálat vagy akár a szeretetszolgálat fogalmát, sőt eljutottunk odáig, hogy már egymás elviselése is elég nehéz. Sokan elvannak önmagukkal, és egy virtuális világban meglehetősen elzárkózva élnek, onnan tekintgetnek kifelé, vagy onnan „kommentelgetnek” kifelé, anélkül hogy valódi közösségi életet élnének. Nézzük meg, mit jelent igazából az egymás elfogadása gyülekezeten belül.

Sokféle közösség létezik, és mindegyikben más és más az összetartó erő. A családok összetartó ereje a vérségi kapcsolat, itt nincs esély válogatni, közéjük beszületünk, és el kell fogadni egymást, nem tudjuk megválogatni a családtagokat. Azt kiválaszthatjuk, hogy kit mennyire engedünk közel magunkhoz, de azt nem, hogy ki legyen a család tagja, s ki nem.

A baráti kapcsolatokkal már teljesen más a helyzet, mert őket mi válogatjuk meg. Vagyis egyrészt válogatunk, másrészt a személyiségünkkel vonzzuk őket, pontosan ezért könnyen megtaláljuk a hangot velük, és ha valamelyik barát túlságosan megbánt, vagy átül egy másik baráti körbe, lehet keresni helyette másakat. Ahogy változunk, úgy változik a baráti körünk; akivel tegnap jól megértettük magunkat, holnap már nem biztos, hogy ugyanazon a hullámhosszon leszünk.

A munkatársi kör szintén másféle közeg. Azt újból nem mi választjuk meg, hanem sokszor a szükség révén kerülünk bele. Ha van konkrét szakmánk, akkor sok mindenben hasonló gondolkodású emberekkel leszünk körülveve, viszont ha történetesen valakinek a társasága nemkívánatos lesz, nem biztos, hogy nem kell ezután is elviselnünk, hacsak nem szeretnénk munkahelyet változtatni.

Ugyanez a helyzete a gyermekünknek az iskolában: nem válogathatja meg az osztálytársait, és ha falusi környezetben lakik, még az a lehetősége sincs meg, hogy a településen keressen egy másik iskolát, és ezzel egy másik osztályközösséget, hanem alkalmazkodnia kell a diáktársakhoz és a tanárokhoz egyaránt.

MI A HELYZET GYÜLEKEZETEN BELÜLI ELFOGADÁSSAL?

Először is, nekem nagy kérdésem, hogy mi a gyülekezet. Első körben azt mondhatjuk, hogy a településen levő megkeresztelt és megkonfirmált egyháztagok. Ők mind beletartoznak a gyülekezetbe. A lelkipásztor látogatja őket, minden családban elvégzi a szolgálatokat, úgymint keresztesítés, konfir-

málás, esketés, valamint temetések. A gyermekeket hívogatja vallásórára, az ifjakat és a felnőtteket bibliaórákra, és sok helyen a nőszövetség is összegyűl különböző alkalmakra. A presbitérium vezeti a gyülekezeti munkát, és máris megmutatkozik, hogy sokrétű a tevékenység, emiatt pedig sok ütközési pont is lehet gyülekezeten belül.

Én három körben szoktam a gyülekezetet megvizsgálni: az első körbe beletartozik mindenki, aki az egyházközség tagja. De mindannyiukkal vagy a nagy többséggel egyszerre csak karácsonyeste szoktunk találkozni, és nem is mindenki hívő ember közöttük. A másik kör már szűkebb: ide tartoznak azok, akik hisznek, és valamilyen formában ezt meg is élik. Időnként eljárnak istentiszteletre, vagy online hallgatnak istentiszteletet, vagy csak egyszerűen van valamilyen istenképük, akit tisztelnek. A harmadik kör már szűkebb: akikkel tudunk lelki szinten dolgozni; ők azok, akik járnak templomba, bibliaórákra, tisztségeket is és szolgálatot is vállalnak.

Nem ők választották egymást, hanem beleszülettek a közösségbe, és habár vasárnaponként ott ülnek akár egymás mellett a templomban, mégsem mindig zökkenőmentes a hétköznapi együttélés. Mindnyájuknak van hite, azt valamilyen módon meg is élik, de az egymás elfogadása nehezen megy.

Hogy miért? Mert megvannak egymással a hétköznapi konfliktusai, vannak családtagok, akik haragban is lehetnek akár, vannak olyanok, akiket nehezen tudnak elfogadni, akikkel az évtizedek alatt voltak vitás helyzetekben, és ami visszatérő témám: nem mindig a hitük szemével néznek egymásra, hanem egy adott szituáción keresztül.

Mondok egy példát: akik a templomban egy padban ülnek, azoknak lehet, hogy a hétköznapi feloldhatatlan konfliktusai vannak, és nem úgy tekintenek egymásra, mint Isten gyermekére, hanem az adott vita szemszögéből. Nagy dolog az, ha ezt sikerül kinőni, vagy ezen sikerül túllátni.

ÉLJÜNK ISTEN ÚTMUTATÁSA SZERINT

Elszenvedni egymást szeretetben szerintem azt jelenti, hogy először is az emberekben van szeretet és el tudják fogadni azt, hogy a másoknak is lehet igaza, és ha igaza van, akkor a hibát elkövető fél tud bocsánatot kérni, a másik pedig meg tud bocsátani.

Viszont ezzel szemben azt látom, hogy a gyülekezetbe, a presbitériumba vagy a nőszövetségbe is behozzák a nézeteltéréseket, és amikor például dönteni kell, nem mindig annak adnak igazat, akinek valójában igaza van, hanem annak, akinek több a barátja vagy a rokona.

Egyszer hallottam is egy ilyen megnyilvánulást: „Lehet, hogy neki van igaza, de ő beköltözött a településre. Meglátom majd, mit csinál az igazával, amikor rájön, hogy a barátaim engem fognak megvédeni.”

Egy közösség nehezen nő fel oda, hogy el tudja fogadni a másikat, mert ehhez az első lépcső az, hogy el tudja fogadni a másik véleményét. Valamint szintén nehezen nő fel oda, hogy amikor megoldást keres egy kialakult helyzetre, Isten szavát keresse útmutatóként, és ne a saját magyarázatait, amelyek nem biztos, hogy helyesek.

Másfelől pedig hiába mondjuk azt, hogy a gyülekezetbe mindenki beletartozik, aki konfirmált, mert a nem templomjárók kritikusan vizsgálják a templomjárókat, tőlük várják a példamutatást, s ha nem találják meg, akkor Isten ügyét kezdik degradálni.

Ahhoz, hogy eljusson egy közösség odáig, hogy el tudja fogadni a másikat és „elszenvedni szeretetben”, betöltve Krisztus törvényét, ahhoz az kell, hogy ő maga is Isten útmutatása szerint éljen. Ez pedig sokszor még a vezetőknek is nagyon nehezen megy.

Kedves olvasó! Lehet, hogy nem fog velem mindenben egyetérteni, sőt remélem is, de ha a cikkem segített abban, hogy ezen elgondolkozzon és csak egy kis lépést is tegyen annak érdekében, hogy a református közösségeink egymást elfogadó gyülekezetek legyenek, Istennek adok hálát érte.

Hogyan ápoljuk és védjük a házasságunkat?

Egy házasság sem marad jó magától. Ápolni, védeni és gondozni kell. Karban kell tartani. Néha elkezd itt-ott nyikorogni, ezért meg kell „olajozni”.

Az előző gyülekezetben, ahol szolgáltam, a parókia egyik ajtaja kezdett nyikorogni. Egyik alkalommal, amikor éppen én mentem át azon az ajtón, eldöntöttem, hogy ott helyben megoldom ezt a gondot. Félretettem minden más dolgomat, és néhány csepp olajat cseppentettem a sarokvasakra, az ajtót kétszer-háromszor ki-be mozgattam, és megszűnt a nyikorgás. Lám, csak néhány csepp olaj, és megoldódott a probléma: nem nyikorgott tovább az ajtó.

A te életed hol nyikorog? Nálad melyik ajtó nyikorog? Az, amelyik a feleséged vagy a férjed, az édesapád vagy az édesanyád szíve felé nyílik, vagy éppen a testvéreid felé? Cseppentsünk egy „olajcseppet” oda, ahova éppen szükséges, hogy az a kapcsolatunk olajozottabban működjön. Most csak a házastársi kapcsolatra figyeljünk, hogy az mitől lehet folyamatosan boldog és áldott.

MINDENÜNK KÖZÖS

Egy ilyen „olajcsepp” lehet a házasságban az, ha megtanuljuk, hogy nincs többé „enyém-tied”, csak „miénk.”

Milyen könnyen kicsúszik a szánkon, amikor például a gyermekünk elégtelenre felel az iskolában: „Rossz jegyet kapott a fiad!” De ha jelest hoz haza: „Ez az én fiam!” Vegyük egészen komolyan: „A mi gyermekünk!” A miénk! A jó tulajdonságaival és tehetségével, minden bajával, betegségével és tőlünk öröklött hibáival.

Hány családi tragédia kezdődik így: „A te apád – a te anyád!” A házasságban a te apád az én apám! A te anyád az én anyám! Minden bajával, rossz szokásával együtt. A te gondod az én gondom! A te örömöd az én örömöm! „Egymás terhét hordozzátok, és így töltsétek be Krisztus törvényét” (Gal 6,2) – tanítja Pál apostol.

FIGYELMESSÉG ÉS A TAPINTAT

Mit jelent a figyelmesség? Például azt, hogy számontartjuk a házastársunk születés- és névnapját, a házassági évfordulókat vagy más kedves, közös dátumot is, például a megismerkedésünk napját. A figyelmesség azt is jelenti, hogy odafigyelek a páromra: milyen kedve van, mire van szüksége, mi a gyöngéje, mire érzékeny, miért szokott megsértődni. Figyelem, mi az, amit nem szeret, és azt igyekszem kerülni. Mi az, ami örömet szerez neki, és azt igyekszem gyakorolni. Nem elég megkapni, megnyerni a párunkat,

meg is kell tartani! Sőt, ha szükséges, bölcsen visszahódítani. Olykor egy csokor mezei virág is csodákra képes.

Mit jelent a tapintat? Mondok egy példát. Szívvel-lélekkel készül a vasárnapi ebéd, s valahogy nem sikerül. Most mit fogsz mondani a feleségednek, aki az ebédet főzte? Vajon meg tudjuk-e enni szó nélkül és mosolyogva ezt az ételt is? Persze ez a tapintatosság vonatkozik a feleségekre is. Amikor elkezd takarítani a férjed vagy a felnőtt fiad, és közben véletlenül leveri és összetöri a drága, féltett porcelánvázát... Na, mit csinálsz akkor? Összecsapod a kezed, és azt mondd: „Bárcsak ne is kezdte volna hozzá! Ha egyszer segítesz, akkor ez lesz belőle!” Vagy csendesen és megértően segítesz összetakarítani.

A HELYES SORREND

A legtöbb család életében gyakorlatilag ez a sorrend: első a gyermek, ő a cél, érte van minden. A második a házastárs, aki csak eszköz a gyermekneveléshez. Aztán valahol a

legvégén Isten. Bizony, gyakran ez a sorrend. A Szentírás szerint ez a sorrend rossz!

Mit mond Jézus, mi a helyes sorrend? „Én vagyok az Alfa és az Ómega, a kezdet és a vég.” (Jel 21,6) Ő az első! A második a házasságunk, aminek a gyümölcse a gyermek. „Bizony, az Úr ajándéka a gyermek, az anyaméh gyümölcse jutalom.” (Zsolt 127,3) A helyes sorrend tehát: az első Isten, a második a házasságunk, és a harmadik a gyermek, aki a gyümölcs.

AZ ELSŐ SZÓ

A házastársi vitákban általában az a kérdés, hogy kié az utolsó szó, kinek sikerült úgy letorkolni a másikat, hogy annak már szólni sincs kedve. Természetesen nem kell mindig a miénk legyen az utolsó szó, de sorsdöntővé

tud válni az az apróság, hogy ki mondja ki az első szót. Mondok erre egy példát.

Egy fiatal pár kimegy piknikezni. Régióta szeretik egymást, már tervezgetik, hogy összeházasodnak. Most azonban valami apróság miatt összejördülnek, azután hallgatásba burkolódnak. Némán mennek hazafelé. Mind a kettő arra vár, hogy a másik szólaljon meg. Másnap a lány várja a férfi telefonhívását. A férfi is várja. Harmadnap is, ötödnap is, de hiába. A kapcsolatuk végleg megszakadt, egyszerűen csak azért, mert egyikük sem volt hajlandó kimondani az első szót.

Ki mondja ki az első szót? Mindig az mondja ki az első szót, aki közelebb van Jézushoz. Isten kimondta az első szót több mint kétezer évvel ezelőtt. Az isteni Szó testté lett Krisztusban a mi üdvösségünkre, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Isten kimondta Jézusban, hogy szeret, és várja a mi viszonzó szeretetünket. Ha ő kimondta az első szót, akkor mi miért vágyunk mindig az utolsó szóra? Amikor valami miatt befagy a szó, amikor már órák, napok vagy hetek óta némán, fagyosan vagyunk egymás mellett, mondd ki te az első szót, alázattal és szeretettel!

LÁTNI ÉS LÁTSZÓDNI

Látni, azaz észrevenni a páromat, és látszódni, vagyis megismertetni magamat vele. Mindig kettőn áll a vásár. Ha elromlik a házasság, ketten rontottuk el. Olyan gyakran hangzik el: nem vagyok boldog mellette! És ő boldog melletted? A legtöbbször kicsi dolgok ezek, és nagy boldogság születne belőle. Ezért fontos, hogy minden kérdésről tudjanak és akarjanak őszintén beszélni a házastársak. A hitbeli kérdésektől az intim kérdésekig mindenről.

Jézus nem azt mondta: ahogyan én szerettelek titeket, ti is úgy szeressetek engem. Hanem azt: ahogyan én szerettelek titeket, ti is úgy szeressétek egymást. A házasság kiváló gyakorlótér arra, hogyan áldozhatom magamat a másikért, akit szeretek, aki tulajdonképpen nem másik már, mert egy lettünk. Ha valaki eljut erre a felismerésre, és ebből őszinte bűnbánat lesz, megújul a házassága. Még a teljesen csődbe jutott házasság is. De ehhez őszinte bűnbánat, Isten és egymás előtti megalázkodás kell, annak a felismerése, hogy tartozom.

Természetesen hozzá kell tenni, hogy ennek azért kölcsönösnek kell lennie. De ha ez nem kölcsönös, Isten gyermekeinek akkor sincs más útjuk. Az egymásért hozott áldozat a házasság oxigénje, az tartja frissen, erősen a kapcsolatot.

A művész, aki a fájdalmat ábrázolja

A pályaválasztásnál rá kellett jöjjenek, hogy nem vehetem magamra a világ bajait, mert végül beleroskadok, mondja Csordás Piski Ibolya szobrászművész, aki úgy véli, lelki érzékenysége alkotásaiban és groteszk ábrázolásmódjában is megmutatkozik.

– Hogyan indult el a művészi pályán?

– Már kislány korom óta, úgy hatéves koromtól rajzolok, és felnőtt fejjel visszanezve talán nem túlzás vagy nem nagyképűség azt mondanom, hogy már akkor profi módon alkottam. Éppen emiatt soha nem vettem komolyan, mert nekem ez mindig annyira természetes volt. Vagy inkább csak játéknak fogtam fel. Nagyon szép gyermekkorom volt. Szüleim nagyon fiatalon házasodtak össze, szinte még gyerekek voltak és szerelmesek. Emiatt is mindig a család voltunk nekik a legfontosabbak. Sosem volt hangoskodás, sem veszekedés, csak nagyon sok szeretet. Édesanyám szerette volna, ha tovább megyek a művészi pályán, de én hallani sem akartam erről. A kamaszkorom hosszan és állandó lázadással telt. Talán még most is tart. *(nevet)*

– Rövid ideig szobrászatot és grafikát is tanult, majd abbahagyta, de az alkotás vágya mégis magával ragadta, és mostanra már több alkalommal is bemutatta jellegzetes munkáit a közönség számára. Hogyan zajlott le ez a folyamat?

– Eredetileg pszichológiára készültem, de édesanyám azt mondta, túl érzékeny vagyok erre a feladatra. Nem vehetem magamra a világ bajait, mert végül beleroskadok. Talán ez a lelki érzékenység az, ami megmutatkozik az alkotásaimban is. Magam és mások fájdalma, önkritika és lázadás minden ellen. Ez az, ami valahol mégiscsak szép az emberben. Önmaga törekenysége.

– Jellegzetes figuráinak, egyedi kompozícióinak megalkotásához különféle hulladék anyagokat használ fel. „A szemét az én anyagom, ami megihlet, amit átértékelek, átalakítok és lelket adok neki”, fogalmazott első egyéni tárlata előtt. A környezettudatos világban az újrahasználatos anyagok már a művészetben is megjelennek?

– Alkotásaim az újrahasznosításon alapoznak. Olyan eldobott hulladék tárgyakból készülnek, mint például a palackok, textilek, műanyagok, fémek. Az általam fontosnak tartott témák pedig az ember hozzáállása, viszonya társaihoz, környezetéhez, önmagához. A klímaváltozás nem csupán egy aktuális probléma, ez egy már folyamatban lévő globális természeti katasztrófa.

– Művészetében a szobrászatot ötvözi a festéssel. Ábrázolásmódját a groteszk

uralja. Alakjai erős hatást keltő, karakteres alkotások, miközben ön egy visszafogott személyiség. Netán életünk torzulásait, a lélek sötét, komor, fájdalmas rétegeit kívánja megjelölni?

– A szobrászatot nagyjából tíz évvel ezelőtt kezdtem el művelni. Egy borzasztó, a kisfiammal átélt trauma vezetett ebbe az irányba, melynek nyomán hetekig magamban hordoztam egy mellkasi fájdalmat. Első alkotásaimban ezt a megélt fájdalmat kíséreltem meg valamilyen módon ábrázolni, láthatóvá tenni. Ez volt a kezdet.

– A munkái között vannak-e kedvenc alkotásai?

– Nincs kedvenc alkotásom, mindegyik egy-egy pillanat az életemből. Az is megtörténik, hogy néha beszélek hozzájuk, megismerem őket, hiszen a lelkem egy-egy kicsiny pillanatát jelenítik meg. Inkább mások alkotásaiban gyönyörködöm. Gauguin mehökkentő színvilágában, Van Gogh nyugtalan ábrázolásmódjában, Cézanne nyers tökéletességében... Ez a három óriás áll hozzám a legközelebb.

– Bibliai témákat, személyiségeket feldolgozó műveivel, amolyan lelki kitárulkozás-ként, hitéről is fellibbenti a fátylat. Hogyan gyökerezett meg lelkében a hit mustármagja?

– Az Isten iránti szeretetem a korai gyermekkorommal kezdődött. Tulajdonképpen azóta tart, amikor gyermekként először templomba vittek. Ötéves lehettem, amikor elszöktem otthonról, és egy templomban találtak meg. Annyira megragadott akkor az a milió, hogy azóta is a rabja vagyok. Később, felnőttként, sok vallást áttanulmányoztam, ám mind közül a keresztyénség az, ami egyszerű és komplex, érthető és misztikus, a lelkem számára varázslatos. Úgy érzem, nincs semmi a világon, ami Istenhez lenne fogható.

– Mondana néhány alkotást, melyekben bibliai témákat dolgozott fel?

– Sok ilyen van. Néhányat felsorolok. Például a *Jákób kútja*, a *Krisztus lába*, mely Jézus áldozatát ábrázolja. A *Kisded Jézus*, mely a gyermek Jézus modern ábrázolása, vagy az *Ölézés*, mely azt üzeni, hogy Isten mindenütt jelen van, és mi csak az Ő karjaiban nyugszunk meg. Bibliai vezérigém Pál apostol egyik leveléből való: Mert nem a félelemnek lelkét adta nekünk az Isten, hanem az erőt, a szeretetet és a józanság lelkét. (2Tim 1,7)

– Ifjú művészként néhány évvel ezelőtt lépett munkáival közönség elé, a nagyváradi Tibor Ernő Galéria alkotói csoportjának tagjaként. Mit jelent önnek ehhez a sokoldalú, elismert művészközösséghez tartozni?

– A Tibor Ernő nevét viselő alkotóközösség nélkül nem tartanék itt. Nagyon sokszínű, fantasztikus művészekből álló csoport, egyben óriási múltú. Mindannyian különlegesek és vérbeli művészek. Sokat segítettek, mind a fejlődésben, mind a magánéletben, így ma már olyanok számomra, mint egy második család.

– Az alkotó számára milyen fontossággal bír a közönség, a család és a művészársak visszajelzése, értékelése, véleménye?

– Természetesen nagyon fontos mind a család, mind a közönség véleménye. De ha csak az alkotásra gondolok, legjobban mindig a művészársaim elismerésére vágytam. Ha belegondolunk, úgy igazán, a magavalóságában csak a művész képes értékelni a művészt.

– Műveit először csoportos tárlatokon ismerhette meg a közönség, majd ezt egy kétszemélyes kiállítás, tavaly decemberben pedig első egyéni bemutatkozása követte. Mik a további tervei?

– Valóban, az elején még nem volt annyira bátorságom, hogy egyedül, önálló kiállítás keretében felvállaljam magamat. Viszont a tavalyi, első egyéni bemutatkozásom után idén, év végén is szeretném megörvendeztetni a közönséget egy önálló kiállítással. További terveim közé tartozik megmutatni és megtanítani másoknak is az újrahasznosításon alapuló művészetet, és még többet alkotni, amennyit csak adni lehet a világnak...

FÁBIÁN TIBOR

A groteszk összetett ábrázolásmód: a félelmetes, torz és fenséges vonások ötvöződése a kedves, néha kicsinyes komikus elemekkel, a rémület és nevetés együttes hatását váltva ki. Lényege az ellentétes esztétikai minőségek együttes jelenléte. Elnevezése az olasz grotta, 'barlang' szóból ered.

Istenre várni sohasem késő

Vannak, akik már november közepén kihelyezték otthonukban a karácsonyfát, adta hírül egy külföldön élő ismerős. Pedig az adventi időt nem lehet megspórolni, átugrani, kikerülni és ravasz húzással előre hozni a karácsonyt.

Élni kell az advent stációival. A várakozással. A lassúbb léptekkel. Hogy ne csak ránk szabaduljon az ünnep, amelyben nem találjuk önmagunkat és az ünnepeket.

Advent és benne a várakozás azt jelzi számunkra, van idő. Van idő átgondolni, megfogalmazni Istennel beszélgető szavainkat. Van idő visszatekinteni az év hátunk mögött hagyott napjaira. Számba venni botlásainkat és sikereinket. Erőt méríteni. Várakozó, imádkozó, elmélkedő csendben.

A mai emberben oly sok kérdés összegyűl. Megállás nélkül görgeti telefonját, sokkolják a nagy képernyőn elé kerülő kihívások, ám megnyugvás és válaszok helyett egyre csak gyűlnek a kérdései. Megtelik, sőt túlcserél velük az élete. A válaszadás és a válaszkérés kényszerűen üzi-hajtja, egyre tovább.

Amikor abban a hiszemben van, hogy a világban zajló tendenciák őt nem érinthetik, máris szembejön vele a valóság-vonlat. Az egyik pillanatról a másikra feketére váltó profilképek jelzik leginkább, hogy az életre, az egészségre, önmagára figyel a legkevésbé az egymást cincáló, fúró-faragó mindennapokban.

Ilyenkor megáll és megdöbben. De aztán újra menni kell tovább, mert az élet folyta-

tódik. Míg bele nem nyilall valami a szívébe, ami kényszerhelyzetet szül, és egy pillanat alatt minden átalakul. A kényszerű megállás a legnyomorúságosabb. Amikor megállít a betegség, a testi-lelki baj. Az élet. A halál.

Az élet tele van ilyen kényszerű stációkkal, fájdalmas adventekkel, melyekben megtanulunk várni és kérni. A kínban helyükre zökkennek a dolgok. Szempontok, célok és látószögek. Megint az élet lesz a legfőbb érték. Az újabb nap, amit megérhettem. A család, az egészség. Az otthon melege, a lelki békesség, az asztalra kerülő kenyér. A gyermek csilingelő nevetése, a házastárs ölelése. Számos elhalványult vagy szem elől tévesztett érték.

Az ember akkor tanul meg várni, amikor kényszerű lesz az adventje. Amikor nincs

más opció, csak a várakozás. Csak az érkező. Csak ő adhat feloldozást és újrakezdést.

A mai emberre így köszönt az advent. Melyben eddigi biztonságérzete csak nyomokban létezik már. Rádöbben, hogy veszélyes hely lett a Föld, ő pedig kapkodó mozdulatokkal keresgéli mindazt, amit az évek alatt kiengedett a kezéből.

Az európai házban ma már nem csak felsejlik a veszély, de ott menetel, zajong, fenyeget az ablakok alatt, és a jólét tétlen hívei rádöbbennek, hogy a megvetett keresztyének, az üldözött zsidók után holnap ők következnek.

Az advent az európai ember számára veszteségei által nyer újra értelmet. Mert Istenre várni sohasem késő.

FÁBIÁN TIBOR

A végigjárt idő

Az elmúlt hetek során a templomban nyomot hagytam magam után. A fekete félcipőm talpának kisebb darabkái maradtak el mögöttem, jelezve, hogy ennyi volt; az eltelt évek alatt megszolgált az, amiért egykor megvettem. Enyhén csodálkoztam, többet vártam ettől az aránylag keveset használt lábbelítől, amely nem bírta tovább a parókia, a lelkészi hivatal és a szószék közötti rövidke távot.

Előkerült hát egy másik, jó tízéves félcipőm, amelyet még segédlelkészként kaptam, egy holland kapcsolatokat ápoló kollégától. A holland cipőt a téli hónapokra tartogatom; strapabíró jószág, lehet, engem is túlél majd. Kétszer is megköszöntem a kollégának kedves adományát, hiszen lám, a bolti, márkásabb „versenytársa” egész hamar levedlett a lábamról.

Ilyen kicsiben az életünk múlása. Mint egy cipőé. A romlás kisebb-nagyobb nyomait hagyjuk magunk után. Eleinte ügyet sem vetünk rájuk, de egy idő után kényszerűen

el kell fogadnunk, hogy a romlandó végleg elromlott.

A cipőink sok éven át velünk tartanak. Vannak lábbelik, amelyek akár évtizedeken át is társaink. Egy baleset nyomán haláláig sántító nagyapám egész életében nehéz bakancsokat hordott. A rendszerváltás után nem sokkal, egy kirakatból kiszemeltem magamnak egy fehér sportcipőt. Aztán valamiért hamar elment a kedvem tőle, felajánlottam hát Tatának, hordja ő, ha kell neki. Kellett.

Ez volt az első és utolsó sportcipője. Meghatottan hallgattam többször is Mama emlékezését arról, Tata hányszor emlegette, hogy ilyen kényelmes cipője egész életében, a bő hetven éve alatt nem volt. Tata után Mama viselte tovább. Az ő legjobb cipője lett...

Ilyenek a cipőink. Velük együtt járjuk végig az időt.

A mőzessék alól szorgalmasan összeszedetem a kiszolgált félcipő aprócska talpdarabkait. Később a palástra néztem: az még bírja. Javíttatjuk időnként szakadásait,

mint ahogy el-elszakad az öltöny is, és megyünk tovább. Ezek a kisebb-nagyobb szakadások és javítások azt jelzik, az idő telik, minden romlandó körülöttünk és bennünk, nagy áldás, ha megállhatunk, hogy hálát rebegejünk mindazért, amink volt, és amink van.

A rossz cipőt még elnézegettem egy darabig. Néhány további szolgálatra is esélyt kapott, aztán végleg ki kellett selejtezni. Érdemei elismerésével.

Azt hiszem, így múlnak el mi is. Mint egy rossz cipő. Először még emlékezünk rá, aztán már alig. Ahogy a mi emlékünkről is gyorsan megkopik majd. Mert a nyomunkban az emlékezők is elmúlnak. Marad néhány, évente felbukkanó internetes emlék, aztán már az sem, mert a Facebook sem örök. Csak az, akinek a nevében hirdettük az ígét. Ő majd magához szólít, amikor végképp megkopott az életünk. Elhív oda, ahol már nem számítanak testi és lelki sérüléseink. Ott új lesz minden, és új is marad.

F. T.

Tévedések és megbocsátás a családban

„Mert ha megbocsátjátok az embereknek az ő vétkeiket, megbocsát nektek is a ti mennyei Atyátok” (Mt 6,14)

Kedves olvasó! Sokat és sokszor boncolgatunk már együtt különböző módon a családi életet, sokféle oldalról vizsgáltuk már meg. Ez a mostani ismét egy különleges szempont. A célunk az, hogy eljussunk oda, mit is jelent a családi békés együttélés. De hogyan lehet megvalósítani, mit kell nekünk és a családtagoknak megtenni érte?

Péter megkérdezte egyszer Jézust, hogy „hányszor vétkezhet ellenem a testvérem, és hányszor kell nekem megbocsátanom? Még hétszer is?” Péter azt gondolta, hogy nagy számot mond, hogy ha valaki képes akár hétszer is megbocsátani.

Bontsuk le a vétkek és a megbocsátás kérdését a hétköznapokra. Nem vagyunk könnyű helyzetben, ha Ige szerint akarunk

ha nem kértek bocsánatot, csak azt, hogy egyáltalán nem könnyű.

SZÜLŐ-GYERMEK VISZONY

Tudjuk, hogy minden gyermek a családban sajátítja el az emberi kapcsolatok működését. Tehát abban, hogy az egymáshoz való viszonyulásainkban hogyan funkcionálunk, a legelső minta számunkra az, amit gyermekkorunkban a szüleinktől tanultunk. Egyrészt az, hogyan működött a szüleink házassága, milyen volt a kapcsolatuk a többi emberrel, másrészt az, hogyan viszonyultak hozzánk, gyermekhez. Ugyanis a szülők egy része képes arra, hogy a gyermekével szemben hosszú bűnlajstromot tartson meg az emlékeztében, és a gyermek szemére vessen mindent, ha az hibázik. Az is előfordul, hogy a szülő a gyermekét vonja bele egy veszekedés után a társal való játszmákba, és ahelyett hogy

pedig úgy, ahogy Jézus tanította. Más ember reakciójáról meg tudjuk állapítani, hogy helytelen volt, de a sajátunkról nem, vagy csak nagyon nehezen.

Ahhoz, hogy megtanuljunk a jézusi gondolkodásmódot és aszerint tudjunk reagálni a hétköznapokban, nem elég az, hogy vasárnaponként eljárunk istentiszteletre, ahhoz az is szükséges, hogy rendszeresen, naponta olvassuk és tanulmányozzuk a Szentírást.

FÉRJ-FELESÉG

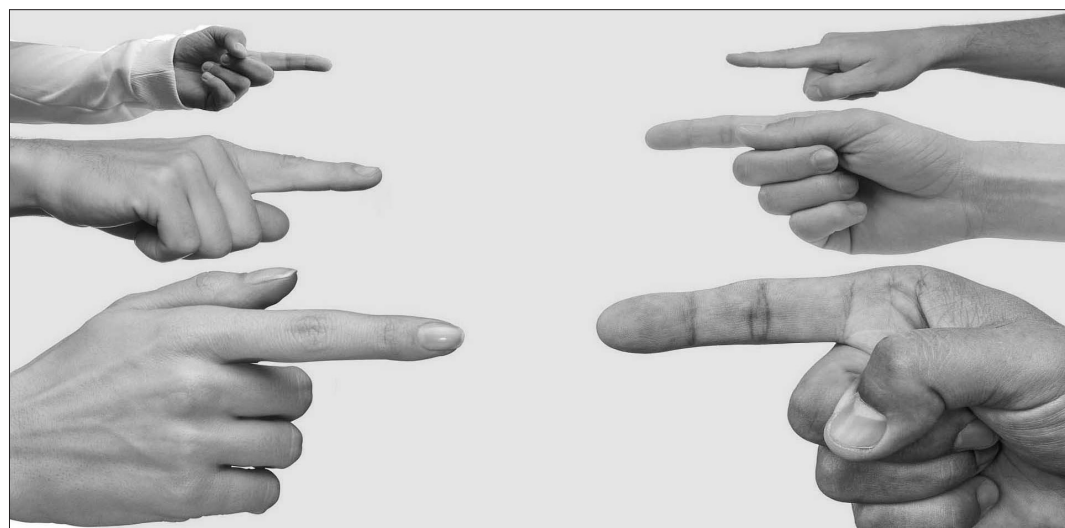
Ha eljutottunk idáig az olvasásban és nem tettük félre a cikket, akkor azt jelenti, hogy tényleg érdekel a téma, és szeretnénk tanulni és jobbak lenni az életben.

Házasságon belül a tévedésekkel, hibákkal való megbirkózás, azok tisztázása ott kezdődik, hogy kinek mit jelent a bántás. Ami egyik családban egyértelmű és elfogadható, az a másik családban nem az. Amikor házasságot kötünk, nagyon fontos tisztázni már az elején, hogy kinek mi jelenti a bántást. Egy érzékenyebb ember számára bántás lehet az, ami egy felületesebb számára csupán egy egyszerű mondat.

Ahhoz, hogy a társak kezelni tudják a kapcsolatot és mindketten jól érezzék magukat benne, össze kell csiszolódnunk. Ez azt is jelenti, hogy odafigyelnek egymásra, és megtanulják egymás működését. Meg kell tudniuk beszélni, kinek mi fér bele a kapcsolatba. Kinek mi jelenti a tévedést és a hibát. Minél közelebb kerülnek egymáshoz lelkiileg a házastársak, annál inkább feltűnnek a kisebb hibák is. Minél felületesebb a kapcsolat, annál többet engednek meg egymással szemben a házastársak.

Vizsgáljuk meg ugyanezt érzelmi szempontból. Minél magasabb a szeretetszintjük, annál inkább óvni szeretnék egymást, és a tévedések, hibák, bántások nem férnek bele a kapcsolatba. És minél jobban szeretik egymást, annál inkább kérnek bocsánatot egymástól, ha hibát követtek el a másikkal szemben. Minél inkább kezdenek az évek-évtizedek alatt távolodni egymástól, annál inkább hibáznak, mert már nem is annyira érdekli őket az, hogy a viselkedésükkel megbántják-e a másikat.

Tehát elmondhatjuk, hogy a családon belüli hibák, tévedések, egymás ellen elkövetett bűnök kiküszöbölése sok összetevős munka, amelyben meg kell vizsgálni az otthonról magunkkal hozott mintákat, tanulni kell az Istentől és Jézustól kapott viselkedésmintát, valamint rá kell tudni érezni a társ, családtag lelki rezdüléseire és mindig helyben megoldani a félreértéseket, helyben tisztázni a problémákat és formálódni egymáshoz lehetőleg úgy, hogy a kapcsolatban mindketten jól érezzék magukat.

élni, ugyanis más a világ elgondolása, és más a jézusi gondolkodás. Más a gyakorlat, amiben élünk, és más az isteni elvárás. A jézusi gondolkodásmód teljesen átlátható, és abból indul ki, hogy az emberek őszintén beszélgetnek egymással, közös nevezőre akarnak eljutni, és képesek belátni a hibáikat, szeretet van a szívükben, így akár hetvenszer hétszer is megbocsátanak egymásnak.

Hibák és tévedések esetén csak akkor van továbblépés, ha az, aki ezt elkövette, képes rá, hogy beismerje és bocsánatot kérjen. Ugyanis nagyon sok esetben ma a vétkes nem bocsánatot, hanem önigazolást keres, nem beismerni szeretné, hanem valakire rávetíteni. Azon ügyködik, hogy üssön azon, akivel szemben tévedett, vagy bebizonyítsa, hogy az illető is hibázott már életében, így nem a békeesség visszaállítása kezdődik el közöttük, hanem játszmák indulnak, s azok végén talán még mélyebbek lesznek a szakadékok, mint azelőtt.

Megbocsátani pedig nagyon nehéz, ha nincs őszinte bocsánatkérés. Nem azt mondom, hogy lehetetlen elengedni egy bántást,

kibékülnének, a gyermekkel üzengetnek egymásnak.

Nem vagyok pszichológus, de azt tudom, hogy akarva-akaratlanul a szüleink összes viszonyulását megtanuljuk, és felnőttként ezek által működünk. Nem tudom, észrevette-e már magán valaki, hogy felnőttként idézi a szülei szavait, még akkor is, ha ezeket annak idején nagyon idegesítőnek találta, vagy úgy reagál, ahogy anno a szülei reagáltak egy helyzetre.

Sokkal könnyebb dolgunk van az életben akkor, ha a szülőktől tanult minta viszonylag jó és helyes. Nehéz helyzetben vagyunk, ha nem, ugyanis ezeket a belénk ivódott sémákat sok munkába kerül megváltoztatni, ha egyáltalán felismerjük, hogy változnunk kellene.

Sokszor nehezen érhető, hogy egy hívő ember miért nem Isten tanításai szerint reagál bizonyos helyzetekben. Ennek több oka is lehet, de az egyik pontosan az, hogy van a szituációra saját mintája, ami ösztönből jön, és az erősebb, mint a tanult minta.

Például ha megbánt valaki, az ember úgy reagál rá ösztönből, ahogy otthon látta, nem

A szerető Isten ítélethirdetője

„Mert te vagy aki fordít rosszat jóra, / minden gonosznak elváltoztatója. / De már az én lelkem vedd vissza tőlem, / mert jobb nekem meghalnom, hogyszem élnem.” (Babits Mihály: Jónás könyve)

Az előző részben láthattuk, ahogyan Jónás kudarcot vall mint „kisbíró”, aki ítéletet hirdet, viszont óriási sikert ér el prédikatori minőségben, hiszen (ige)hirdetésének köszönhetően Ninive teljes lakossága, a legmagasabb rangú uralkodótól a közrendűeken keresztül a legutolsó rabszolgáig, böjtől, majd megtér bűnös útjáról. Az Úr pedig – látva ezt az átalakulást – megbocsát Ninivének, és a kihirdetett pusztulás elmarad.

Azt hiszem, ha manapság ilyesmi történe, Jónás személyét hamar piedesztálra emelné a média. Ilyen teljesítménnyel ő lenne a modern kor legnagyobb guruja, a sztárok életvezetési tanácsadója, sőt, tízmilliókkal többen követnék a közösségimédia-profilját, mint a jelenleg legmenőbbnek tartott influenszernek. Mert kérdéses, hogy lenne-e olyan „mainstreammédium” széles e sárteken, amely vállalná, hogy úgy tárja a nyilvánosság elé az eseményeket, ahogyan *valóban* megtörténtek, nem kifelejtve az Urat és cselekedeteit a történetből, és nem egyedül Jónás karizmatikus személyiségének és egyéb emberi képességeinek eredményeként kezelve a helyzetet. Bárhogy is vélekedjünk, egy dolog biztos: Jónás pontosan azt a reflektorfényt kapná, amit maga szerint is megérdemel(ne).

JÓNÁS ELVÉGI A RÁ BÍZOTT FELADATOT

Mielőtt bárki is úgy érezné, hogy elhamarkodottan törünk pálcát főhősünk fölé, fontos saját eszünkbe vésni, hogy az ítélezés ebben az esetben sem a mi dolgunk. Ahogy egyetlen esetben sem. De ha megvizsgáljuk Jónásnak az eseményekre adott reakcióját, hamar más megvilágításba kerülhet az előbbi, Jónást illető megállapítás. Mert mi is történik? Jónás elvégzi a rá bízott feladatot, és ennek hatására egy teljes város megtér. Isten pedig megbocsát a városnak és lakóinak. *Mert Jónás elvégezte a rá bízott feladatot.* Testvérem, ha olyan lehetőséget kapnál az Úrtól, hogy egyetlen szavad, mondatod, beszéded hatására több tízezer ember megszabadul az ítélettől és kárhozattól, mit éreznél? És ha az előbbi kérdésre az a válaszod, hogy örömet és hálát, akkor Jónás *miért nem ugyanezt érezte?*

Jónás könyve negyedik részének első négy verse arról tanúskodik, hogy Jónás sem hálát, sem örömet nem érzett Ninive megmenekülése fölé. Mert Jónás nem akarta, hogy Ninive megmeneküljön. Jónás pontosan azt akarta, hogy a város, minden benne élővel egyetemben, a prófécianak megfelelő-

en elpusztuljon. Mert Jónás nem a szerető Isten igehirdetője, hanem az igazságos Isten ítélethirdetője akart lenni. Ahogy oly sokszor talán mi magunk is, amikor fejcsóválva méltatlankodunk egy-egy embertársunk vélt vagy valós hibája, szokása, erkölcstelen életvitele, gonosz cselekedetei fölött, és közben arra gondolunk, vagy arról beszélünk, hogy előbb-utóbb csak megveri az ilyen embert az Isten. Ha pedig az a bizonyos csapás mégsem következik be, akkor azon lamentálunk, vagy talán még imádságunkban is feltesszük a kérdést: meddig engedi még ezt az Isten?

PERLEKEDÉS ISTENNEL

És Jónás nem áll meg itt, hanem ennél is tovább megy, és perel Istennel azért, mert az Ő megbízásából kihirdetett ítélet nem valósult meg. Jónás úgy érzi, hogy Isten becsapta őt, sőt, prófétai minőségében megszegyenítette az emberek előtt. Ahogy Babits Mihály adta annak idején művében Jónás szájába a szavakat: „...most szégyenben hagyta! / Hazudtam én, és hazudott a naptár. / És hazudott az Isten! Ezt akartad?” Mindezt pedig megtoldja azzal a vallomással, hogy már a legelején is azért vonakodott ezt a megbízást elfogadni, és azért indult más irányba, mert kezdettől fogva attól tartott, hogy Isten kegyelme végül nagyobbak fog bizonyulni, mint Isten igazságossága. Valójában ebben a pillanatban bújik ki az a bizonyos szög a zsákból: *Jónásnak az a fő problémája, hogy Isten nem olyan, amilyennek ő szeretné, hogy legyen.* Hát ezért haragszik rá és ezért száll perbe vele: mert minden más istenséggel ellentétben Istent nem lehet emberi akarattal emberhez hasonlóvá formálni.

Ahogy napjainkban sem lehet rávenni arra, hogy megváltoztassa nekünk szóló üzenetét és akaratát. És ahogy a modern Jónások sem tudnak megbékélni azzal, hogy Isten nem trendi, nem divatos, és nem követi a modern idők szavát, akkor sem, ha egyértelműen,

zavarosak. És nem fogja azt tenni, amit mi elvárunk tőle, legfeljebb abban az esetben, ha céljaink egyeznek az Ő céljaival, vágyaink az Ő akaratával – az ilyen emberek azonban nem szoktak elvárásokat támasztani Istennel szemben.

MINDEN AZ ÚR AJÁNDÉKA

Mert legvégső soron akár guruk lennénk, életvezetési tanácsadók, influenszerek, szónokok, önjelölt vagy igaz próféták, megmondóemberek, igehirdetők vagy egyszerű hívők, valahol mindannyiunknak meg kell értenünk azt, amit Jónásnak is meg kell tapasztalnia a feje fölül kiszáradó növény képén keresztül:

Minden élet, az enyém is, a tied is, a növényé is: ajándék. Nem adad, hanem kaptad. Nem adtam, hanem kaptam. Tehát nem veheted el, és nem vehetem el. És nincs jogom, és nincs jogod az kívánni, hogy a másét más vagy Isten elvegye;

És ugyanígy ajándék a célod is – Isten ajándéka. Mint az életed. Fogadd el, és bízd az Úrra, hogy miként rendelkezik fölötted, vagy miként változtatja meg, ha úgy tartja kedve, mert életed csak így lesz örömteli szolgálat, és nem harag vagy mélabú;

Lehet, hogy Isten néha megharagszik – de az igaz bűnbánatot látva hamarabb gyakorol kegyelmet, semmint hogy büntessen. Ajándék és áldás ez számodra is, és számomra is. Ne neheztelj érte;

Mert Isten nem azért cselekszik, hogy minket igazoljon, hanem azért, hogy Önmagát velünk és embertársainkkal jobban megismertesse. Az életben tehát Isten dicsőségét keressük mi is előbb, ne a sajátunkat. Igazabak leszünk általa.

Hiszem, hogy Jónás megtanulta a lelkét. És hiszem, hogy erre mi magunk is képesek vagyunk. Ideje tehát egy új történetet kezdeni.

(Folytatása nem következik. Új történet kezdődik.)

A gályarab prédikátorok rövid története (2)

(Folytatás lapunk előző számából)

„Az Úr az én erősségem, én bástyám és menedékem a nyomorúság idején.” (Jer 16,19)
(Kocsi Csergő Bálint jelmondata)

A VÁRBÖRTÖNÖKBEN ÁTÉLT SZENVEDÉSEK

A Pozsonyba beidézett prédikátorok közül a legállhatatosabbakat, akik semmifajta megalkuvásra nem voltak készek, kisebb csoportokban várbörtönökbe vitték. Kerültek közülük nyolcan Kapuvárra, tizenöten Sárvarra. A Pozsony melletti Eberhardba, amely Szelepcsényi György esztergomi érsek vára volt, hat református lelkészt hajtottak. Itt Némethi István nyáradi lelkész karját Kocsi Csergő Bálint feljegyzései szerint maga a főpap törte el kalapácsütéssel. Mikor vendégei érkeztek, felhozatta, gúnyolta és arcul köpdöste őket. A Nyitra vármegyei Berencsre hat foglyot vittek, többek között Séllyei István pápai lelkészt, dunántúli püspököt is. Komárom várába húszan jutottak. A legtöbbet viszont azok harminckilencen szenvedtek, akik Csergő Bálinttal együtt a Trencsén vármegyei Lipótvár börtönébe kerültek. Már az odavezető úton a pénzüket elszedték, felsőruháikat letépték, s amit jószívű emberek nyújtottak nekik, annak az ételnek is nagy részét elvetették tőlük a német katonák Kollonics püspök parancsára.

1674. június 7-én vette át a huszonkét református és tizenhét lutheránus prédikátort Kellio Miklós jezsuita. Csergő Bálint így ír erről a találkozásról: „Megérkezésünk után mindjárt a jezsuita Kellio rendeletére mindkét lábamat török bilincsbbe verik és kérdezi: miért szenvedek inkább bilincset, mintsem engednék a püspökök kívánságának. Erre én ezt felelem: inkább a testem legyen megkötözve, mint a lelkem, mert így erősen remélem, hogy megtartom a lelkemet; de ha a lelkem volna megkötözve, mind testemet, mind lelkemet elveszíteném.”

A legkeményebb munkákat végeztették ezután velük: árkot ásattak, követ hordattak és a latrinákat tisztították. Ha más munka nem akadt, akkor ugyanazt, amit előzőleg elhordtak, visszahordatták velük. Összes táplálékuk fekete kenyér és víz volt, amelyet ha büntetni akarták őket – bár nem volt rá okuk –, még megvontak tőlük hetente egy-két nap.

A hatalmas mértékű kínzások ellenére csupán négy lutheránus tántorodott meg és írta alá a kötelezvényt. Harmincöten kitarítottak hitük mellett.

ÚTON NÁPOLY FELÉ

Kilenc hónapi és tizenegy napi kínzás után 1675. március 18-án hagyják el Lipótvárt. A két leglegyengültebb öreget ott tartják a börtönben,

tönben, viszont három hitvallót áthoznak a komáromi börtönből, így harminchatan indulnak el innen. Magyarországon gondosan elkerültek minden falut, nehogy szánalmat ébresszenek az ott lakókban. Többnyire éjszaka meneteltek.

Március 25-én Schottwienben (Semmering előtt) csatlakoznak hozzájuk azok, akik a berencsi börtönben voltak korábban (többek között Séllyei István pápai lelkész, püspök). Negyvenketten folytatják tehát az utat. Gyalog, mezítláb, bilincsbbe verve hajtják őket át az Alpokon. Közben késeiket elszedik, nehogy kárt tehessenek magukban. Még Csergő Bálint bírta a legjobban, mint legfiatalabb, ezért gyakran hátramaradt utolsónak, megszánva az idősebbeket, hogy inkább őt üssék, mivel a lassan haladókat rendre verték és kardlapozták.

Graz után felváltva esőben, hóban, sárban, vízben hegyen-völgyön, sokszor sötétben, éjszaka is gyalogoltak. A bilincs és a sziklás, hegyes út bizony véresre törte lábukat, vérpirosra festették a rögöket, amerre jártak. Sarujukon kívül ruhájuk is lemállott, de még ennél is jobban bántotta magyar nemesi önértüket, hogy Gemanner még a szakállukat, bajuszukat is lenyíratta.

Még Trieszt előtt egy takarítatlan istállóba zárták a gályarabnak szánt foglyokat. Maradék rongyaikat is elszedték, így gyakorlatilag mezítlánnal kellett feküdniük a mocsos istállóban. Csergő Bálint itt megjegyzi, hogy a triesztielnél e világon kegyetlenebb nemzet nincsen, mivel látva a szomorú állapotukat csúfolták őket, eddig pedig inkább csak szánalmat ébresztettek az emberekben, ahol elhaladtak.

Április 7-én az őket kísérő kapitány tett egy kísérletet arra nézve, hogy katonáknak állítsa őket. Ruhát, fegyvert és öt garast ígért nekik fejenként. Mivel ezt visszautasították, újabb kegyetlenségekben lett részük, és három napig enni sem kaptak. Urbanovics András trencsénbinóci lelkész nem bírva tovább a szenvedést, hittagadó lett és kiszabadult.

Ezután egy hajó piszkos fenekébe dugták a most már csak negyvenegy foglyot. Csergő Bálint feljegyzi, hogy leírhatatlan a tetveknek

az a sokasága, amely körülvette ott őket. A hajón többen súlyosan megbetegedtek. A táplálékuk egy kevés kétszersült, egy kanál rizskása, egy falat sajt és néha egy-egy pohár bor volt. Végül Pescara városánál partra tettek őket. Innentől ismét gyalogolniuk kellett sok verés és kínzás között Nápoly felé.

Theate (ma: Chieti) városába érve már annyira kimerültek, hogy hat beteg társukat itt hagyták egy börtönben. Ezek mind reformátusok voltak. Miskolczi Mihály füleki lelkész a lábai miatt, Harsányi István rimaszombati lelkész idős korából fakadóan elgyengülve, Koródi János csöglei lelkész, akinek a lábát térd alatt szintén elfertőzte a vas, Czeglédi Péter lévő református lelkész hasonlóképp, valamint Huszti Mihály sajókecsi és Szecsei János sági református lelkészek idős koruk és a sok verés miatt elerőtlenedve.

Theate püspöke, akinek megüzenték, hogy keresztyének között így fognak elpusztulni, egy bárányt és kenyeret küldött nekik, de a katonák nem engedték, hogy elfogyasszák. A további úton 1675. április 29-én az öreg Edvi Illés Gergely evangélikus malomsoki lelkészt, ki vérhasban szenvedett, szamar hátára ültették, s két oldalról a társai támogatták. Egy meredek sziklás helyen azonban előrebukott és szörnyethalt. Ruháit a katonák lehúzták róla, és fogolytársait tovább hajtva temetetlenül hagyták ott az ebek és madarak martalékául.

Így halt meg Capua mellett Gócs Mihály nógrádkállói evangélikus lelkész is, akit mint haldoklót ekkor már szekéren vittek. Ennek holttestét is levették és ott hagyták temetetlenül a földön.

Ilyeneket látva nem csoda, hogy Lányi György, a fiatal tudós korponai rektor már Capracotta városánál az erdőben egy rejtékúton át megszökött. Sok veszélyes kalandon át térhetett vissza Sopronba. Később Németországban, Lipcsében halt meg 1688-ban. Ugyanitt sikerült elmenekülnie Masnicius Tóbiás illavai lelkésznek és Simonides János breznóbányai rektornak is.

(folytatása következik)

Gyülekezetszövetségi találkozó Magyaréresen

Öt református gyülekezet évente találkozik 2011 óta: az erdődi, a dobrai, a szatmárhegyi, a kismajtényi és a magyaréresi. Ezeknek a gyülekezetnek az előjárói a ma nemzedéke számára is eleven emlékezetben szeretnék tartani mindazt, ami az ellenreformáció idején ezekben a közösségekben történt. Azt, ahogyan elűzték Erdődről a reformátusokat, és ahogyan befogadták ezek a gyülekezetek a menekülő hittestvéreiket. Évenként más-más település ad helyet a találkozóknak, ahol az öt gyülekezet képviselői megélik a testvéri egység és összetartozás lélekemelő ünnepi pillanatait.

Így volt ez idén is október 6-án, amikor Magyaréres gyülekezete adott otthont a találkozóknak. Az egyházközség vezetősége úgy döntött, hogy az alkalmat egybeköti a hálaadással, megköszönve Istennek, hogy sikerült a templomot és a parókiát is megújítani az utóbbi években.

Az ünnepi istentiszteleten az ígét főtiszteletű Bogdán Szabolcs János, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület püspöke hirdette az 1Kor 12,12–27 alapján. Kihangsúlyozta: ahogyan a testnek szüksége van minden testrésze, úgy Istennek is fontos minden egyes gyülekezeti tag. De ugyanígy kell érezzen a közösség is minden egyes tagja iránt. Áldást mondott a helyi gyülekezet által elért eredményekre éppúgy, mint a szövetség gyülekezeteire és lelkipásztoraira.

Lenyűgöző előadást tartott e vidék református patrónusairól Nagy Baló Csaba, a Sárospataki Református Kollégium és Gimnázium igazgatója. Kiemelte a református egyház által méltatlanul elfeledett szilágy-somlyói Báthory Anna személyét, aki férjével, Drágffy Gáspárral e vidék reformációjáért kiemelkedően sokat tett. Neki köszönhető, hogy férjének halála után, 1545-ben összehívták az első erdődi zsinatot. Ide hívta Kopácsi Istvánt, s a lelkész iskolát is alapított Erdődön, és a környék falvainak lakosait a reformáció követőivé tette.

Az ünnepség színvonalát emelte Bors Hajnalka elsőéves teológiai hallgató szavai; Wass Albert *Üzenet haza* című versét mondta el mély átéléssel. Majd dr. Lakatos

Éva kardiológus doktornő prevenció előadása hangzott el a szív- és érrendszeri betegségekről. Rámutatott: az ilyen típusú betegségek megelőzésében lényeges az életmódváltás és a helyes táplálkozás. Mivel a szív a lelke mindennek, fontos, hogy mindenki kellőképpen odafigyeljen rá.

Az ünneplő közösséget a szövetség lelkipásztorai egy-egy igeverssel köszöntötték, átadva a szövetség ajándékát is, a faragott egyházkerületi címet a helyi gyülekezetnek. Ez fenn hirdeti majd, hogy a Bárány oltalma alatt éli a gyülekezet az életét. Az ünnepség szeretetvendégséggel zárult, s a helyi gyermekek néptáncbemutatójában gyönyörködhetett a közösség.

NAGY ATTILA

Sarmasági gyülekezeti nap

A Súlyomkőváron megszervezett gyülekezeti csendesnapon vett részt szeptember 22-én a Sarmaság-bányatelepi Református Egyházközség egy csoportja, mondhatnám úgy is, hogy a közösség magja.

Induláskor, az egyébként előre jelzett rossz idő okán, kissé megtört a csapat lendülete, de később magunk lepődtünk meg legjobban azon, hogy a folyamatosan csorgó eső semmilyen módon sem tudta negatívan befolyásolni jó hangulatunkat a vendégház oltalmában.

Vasárnap lévén, Lucza István Attila lelkipásztor a Mt 25 alapján hirdette az ígét. Ifjúsági csoportunk néhány odaadó tagja gitárral kísérte éneklésünket. Ezután csapatépítő játékokkal és körkérdésekkel oldottuk a hangulatot. Ezek során rájöttünk arra, hogy noha egy közösség vagyunk, még nagyon sok mindent nem tudunk egymásról. Csakhamar hangos nevetéstől csengett a ház. Jókat derültünk a meglepő válaszokon és a frappáns beszélőzéseken.

A program Biblia-vetélkedővel folytatódott, három csapat mérte össze tudását. Az ebédet Erdei-Árva Károly főgondnok hathatós közbenjárására egy lelkes asszonysereg készítette el, kifogástalanul. Ebéd után ismét komolyra fordítottuk a szót, csoportos beszélgetés folyt arról, hogy milyen módszereket alkalmazunk életünk során a feszültség oldására, és ezek hogyan hatnak ránk és környezetünkre (alkohol, munkamániák, szerencsejátékok stb.). A tulajdonképpeni vita tárgya az volt, hogy mi a boldogság az emberek értelmezésében, és mi a boldogság a Biblia tanítása szerint. Megállapítottuk, hogy mi,

emberek, általában a család biztonságában, a szerető kapcsolatokban és a feszültségmentességben véljük megtalálni boldogságunkat, a Biblia azonban felhívja rá a figyelmet, hogy boldog lehet az is, aki mindezekben hiányt szenved, mert a valódi, mélyen gyökerező boldogság abból fakad, ha kalandos vagy rögzös életutunk során sikerül Isten segítségével megőriznünk a szív tisztaságát, az őszinteséget és a becsületet. Megható személyes tapasztalatok és élettörténetek igazolták az ígét: az Istentől jövő békesség mindenképpen több és jobb annál, mint amit a világ nyújthat: „Békességet hagyok néktek, az én békességemet adom néktek: nem úgy adom én néktek, amint a világ adja. Ne nyugtalanodjék a ti szívetek, se ne féljen!” (Jn 14,27).

Mindnyájunk enyhe szomorúságára az idő gyorsan elrepült. Egyetértettünk abban, hogy az effajta közös programok remek, családi hangulatot teremtenek, és ha Isten is úgy akarja, jövőre feltétlenül újra megszervezzük a gyülekezeti csendesnapot.

LUCZA ÉVA

Öröm és hála Nagykágyán

Virágzó közösségi élet kezdődött Nagykágyán. Ebben nagy szerepet játszik a tavaly Bálványosváraljáról érkezett református lelkész, Orbán Csaba és családja is. Hat gyermek mellett, ha kell, vakációs bibliahetet tartanak, ha szükséges, focipőbe bújnak, kirándulásokat szerveznek, az egyházi életen túlmenően pedig a kultúrát is támogatják.

A példaértékű fellendülés még a nyáron kezdődött. A vakációs bibliaheten néha egyszerre 38 gyerek is tevékenykedett. „Minden nap egy-egy igét tanultak a gyerekek – kezdte beszámolóját Orbán Veronka magyartanár, a lelkész felesége –, mellé pedig egy-egy fülbemászó dalt, hogy még jobban megmaradjanak az üzenetek az aprócska fejekben. Az igazi célunk az volt a néhány nap alatt, hogy már a legkisebbek is megtapasztalják a közösség áldásait, hogy vágyjanak együtt lenni, hogy életük élő legyen, és ahogy növekednek, a gyülekezet életének egyre fontosabb részeivé váljanak.”

Aztán egy kirándulás szervezése következett, a Nagykágyai Református Egyházközség tagjai Vajdahunyad és Déva várát is meglátogatták, a hosszú úton beszélgetésekkel és élményekkel gazdagodva.

A fiatalok is megmutatták, hogy igenis lehet értéket teremteni, mindössze akarat kell. Fodor Judith és Király Kriszta vezetésével a falu tizenéves fiataljai nagyon színvo-

nalas szüreti bált szerveztek. A népviseletbe öltözött nyolc pár gazdag népdalrepertoár előadása közben táncolta végig Nagykágya utcáit, majd hajnalig tartott a multság. Felemelő érzés volt ezt látni a mai, lassan kultúra nélküli világban.

Október 5-én a magyarországi Tardona 21 fős küldöttsége látogatott el Nagykágyára. A program 11 órakor kezdődött, egy különleges istentisztelettel. Orbán Csaba, miután köszöntötte a vendégeket és a helyi gyülekezetet, átengedte az igehirdetés szolgálatát a tardonai lelképásztornának, Mértén Nikolettának. A vendég lelkész az Istenhez vezető útról tartotta a prédikációt. Ezen az úton gyakran nagy szükségünk van egymás segítségére, és ez az út nem ismer fizikai határokat. Az istentisztelet végén a vendégek az egyházközségnek egy nemzeti színű szalaggal átkötött Bibliát és a

következő úrvacsorához újbort ajándékoztak, majd minden helyi résztvevőnek egy-egy tardonai hímettel könyvjelzővel, hűtőmágnessel kedveskedtek. A szüreti bál fiatalok újra népviseletbe öltöztek, és bemutatták az ezúttal picit lerövidített műsorukat. A tardonaiak megjegyezték: „De jó, hogy van, aki még tovább vigye a magyar hagyományokat.” A közös ebéd, bográcsgulyás és fánk elfogyasztása után egy autóbusznyi csapat Szódemeterre, Kölcsey Ferenc szülőfalujába látogatott. A nap végén és a búcsú pillanataiban mindkét gyülekezet tagjain az látszott, hogy nagyon jó volt újra találkozni, és remélhetőleg mihamarabb viszontlátják egymást.

A gyülekezet Istennek ad hálát minden egyes támogató, segítő, főző, sütő ember szolgálataért.

JUHÁSZ GYÖRGY

Szamos-negyediek gyülekezeti kirándulása

Szeptember 20–21. között a Szamos-negyedi Református Egyházközség 26 tagja indult kirándulni, hogy felfedezze Erdély csodás tájait, és felkeresse a nevezetesebb helyeket. Így látogattak el Koltóra, Válaszútra, Bözödújfaluba, Kőrisspatakra, Farkaslakára, Székelyudvarhelyre és Segesvárra.

Úton Udvarhely felé megálltak Koltón, megnézték a 18. századi, barokk stílusban épült Teleki-kastélyt, a kertben pedig megcsodálták a híres somfa alatti kőasztalt, amelyen Petőfi Sándor szamos versét írta. S hogy felelevenítsék a költő emlékét, Márton Katalin gyülekezeti tag elmondta Petőfi Sándor *Szeptember végén* című versét.

Ezt követően Válaszúton álltak meg, s Kallós Zoltán néprajzi gyűjteményét tekintették meg. A közel 6000 darabból álló magángyűjtemény főként a mezősegi, kalotaszegi, gyimesi és moldvai magyar népi kultúrát jeleníti meg, de az erdélyi román és szász lakosság használati tárgyai is helyet kaptak itt.

A következő megálló az 1988-ban, az új tározó megépítésekor vízzel elárasztott Bö-

zödújfaluba volt. A falu lakosai annak idején elköltöztek, ki hova tudott, de minden év augusztusában hazatérnek, és falunapot tartanak az Összetartozás templomában, amelyet 2017-ben kezdtek építeni. Bözödújfaluba után Kőrisspatakra látogattak el, s a szalmakalap-múzeumban a szalmakalap-készítés mesterségével ismerkedhettek meg. A délutáni órákban még Szovátán és Parajdon járt a kiránduló csoport, végül Parajdon szállt meg.

Másnap reggel újult erővel indultak útnak felfedezni a környéket. Farkaslakáról

megtekintették a Jézus szíve kilátót, mely a Gordon-tetőn található, a mini-Erdély parkban pedig megcsodálták a multikulturális Erdély építészeti sokszínűségét bemutató maketteket. A székelyudvarhely-belvárosi református templom volt a következő megálló. Itt elcsendesedve igét olvastak, imádkoztak, énekeltek, hogy hálát adjanak Istennek.

A két utolsó állomás Segesvár és a keresdi Bethlen-kastély volt. A reneszánsz stílusban épült várkastély alapjait még a 15. század közepén rakta le Bethlen Miklós fia, Márk. Árkados szárnyát Bethlen György és felesége kezdte építtetni. Szemet gyönyörködtető a díszesen faragott ablakkeretek, az íves balusztrádos tornácfeljáró. A kastélyhoz tartozik egy gótikus várkapolna és egy háromhektáros kert, melyben az egyébként Kínában őshonos ginkgo bilobát (páfrányfenyőt) is megcsodálhatták a kirándulók. Sok élménnyel, jó hangulatban utaztak haza a Szamos-negyediek. Az élmények és az együtt töltött idő minden fáradságot megért.

MAIOR ILDIKÓ

Elköszönés és lelkesértekezés az Érmelléken

Az érkörtvélyesi gyülekezetben, október 14-én tartották az Érmelléki Református Egyházmegye lelkesértekezletének őszi ülését.

Az igehirdetést Jónás Sándor bályoki lelkipásztor végezte nyugdíjba vonulása alkalmából, mintegy búcsúképpen az egyházmegye lelkesi közösségétől. Szolgálatában is különleges volt, hogy nemcsak utolsó igehirdetői szolgálatát végezte Érkörtvélyesen, hivatalosan aktív lelkesként, hanem az első igehirdetését is itt tartotta 1979 karácsonyának ünnepi legátusaként. Prédikációjának alapigéje Sámuel elhívásának történetéről szól (1Sám 3,1–10), melynek főüzenete: „Szólj, Uram, mert hallja a te szolgád!” (1Sám 3,9) – a bályoki szószékterítő igéjéért számára személyes értékkel is bír.

Simon-Szabó István érkörtvélyesi lelkipásztor mint házigazda köszöntötte az igehirdetőt, a megjelent lelkipásztorokat és az istentiszteleten részt vevő híveket. Két gyülekezeti tag egy-egy verssel is búcsúztatta a nyugdíjba vonuló lelkipásztort.

Az egyházmegyei lelkesértekezés elnöke, Kovács Gyula margittai lelkipásztor az Útmutató aznapi igéjével köszöntötte a megjelenteket: „Maga a menny Istene vezet bennünket sikerre, és mi az ő szolgálóiként kezdjük el az építést.” (Neh 2,20a) – bátorítva a lelkeseket az Isten követségében való szolgálatra. A lelkesek évtizedes szolgálatát két idézettel is szemléltette. Az egyik, Szombati-Szabó István pap-költő verséből, „gyötrelmesen gyönyörűséges szolgálat”-ként említi a lelkipásztori hivatást. A másik idézet Bartha Kálmán margittai pap-költő egyik verséből való, melyben a nehéz időkben szolgáló lelkes sorsát ecseteli: „Köztünk a szent magot híven szórta s bőven / Derült ég alatt

és felleges időben, / Ráfrecscent a sár is, tüske, bozót tépte, / De Valaki mindig felemelte s védte.”

Bara László esperes, bihariószegi lelkipásztor a 38 évi bályoki szolgálat után nyugdíjba vonuló Jónás Sándor lelkesét és feleségét köszöntötte, kiemelve közvetlenségüket, mosolygós természetüket, atyai szeretetüket, hiteles és rendszerető szolgálatukat. Örömet fejezte ki amiatt, hogy az egyházmegyében a nyugdíjba vonuló lelkipásztorok továbbra is a lelkesi közösség tagjai maradnak, a szolgálatot folytatják. Az ajándékok sem maradtak el sem az esperes, sem a lelkesértekezleti elnök, sem a házigazda részéről.

Az értekezés előadását Erdei-Árva István szamoskőrödi-dobrácsapáti lelkipásztor, lapszerkesztő tartotta, *A Harangszó gyülekezeti lap létjogosultsága – Múlt. Jelen. Jövő?*

címmel. A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja, a Harangszó felelős szerkesztői feladatukról 2023-tól betöltő lelkipásztor a kiadvány múltjáról, létjogosultságáról, szerkesztési szempontjairól és jövőjéről beszélt – annak gyülekezetekben való népszerűsítése nem titkolt céljával, mintegy író-olvasó találkozóként. A digitalizáció korában az olvasás visszaszorult, nincs igény az értékekre, a fiatalok képtelenek a koncentrációra, az interneten az egyre csak pörgő és élményszerű információra szoktak rá. Éppen ezért fontos, hogy az egyházi sajtó modern eszközökkel jelenítse meg az egyházat, és igaz, sokszínű és érdekes, a gyülekezeti életet reálisan tükröző maradjon, a kor témáiban evangéliumi eligazítást adjon, nyelve ne legyen túl egyházas, érthetetlen. A nyomtatott Harangszó ezzel a céllal is egészült ki internetes hírlevéllel és lapszemlével. Egy aktuális lapszám által a szerkesztés folyamatát, az állandó munkatársakat és rovatokat is bemutatta a felelős szerkesztő.

Dr. P. Szalay Emőke debreceni nyugalmazott egyetemi tanár, muzeológus és néprajztudós a Tiszántúli Református Egyházkerület Múzeumának keretében feltérképezett és korábban ki is állított, a debreceni ötvösműhelyből származó úrasztali edényekről szól – a kutatás egyházkerületünkre, illetve egyházmegyénkre való kiterjesztésének szándékát is jelezve, a gyülekezetek együttműködését is kérve egyúttal.

A templomban tartott értekezés az érkörtvélyesi egyházközösség jóvoltából a gyülekezeti teremben szeretetvendégséggel folytatódott.

Legyen az Úr az Ő szolgálóival, és igéiből semmit se hagyjon beteljesületlenül!

OROSZI KÁLMÁN

Csendes hétvégét tartott a ReVifi

A szeptember 20–22-i hétvége a nagyváradi református egyetemista és fiatal felnőtt misszió számára az elcsendesedésé volt. A fiatalok visszatekintettek az elmúlt nyárra, annak jó és rossz pillanataira egyaránt.

Segítségükre volt ebben a 105. zsoltár néhány verse: „Emlékezzetek csodatetteire, amelyeket véghezvitt, csodáira és döntéseire”. A visszatekintés után Magyar Norbert lelkipásztor vezetésével *Az evangélium a mindennapokban* címmel arról elmélkedtek Mózes első könyve 25. részének 27–34. versei alapján, hogy miként közeledhet a szent, az ünnepi és a mindennapi egymáshoz. A nagyszerű délelőtti előadás megadta a szombat délutáni foglalkozás kezdő akkordját is, ahol az előretétek volt a

cél, és közös imádságukká vált a zsoltáros könyörgése nemcsak az új tanév teendőire, hanem az egész életükre vonatkozóan is: „Legyen velünk Istenünknek, az Úrnak jóindulata! Kezeink munkáját tedd maradandó-

vá” (Zsolt 90,17). Tartalmasnak bizonyult a hétvége a csapat számára, hiszen az igei, hitmélyítő alkalmak mellett a közösség is formálódott, összekovácsolódott a beszélgetések, társasjátékok és más közös programok segítségével. Csendes hétvégéjüket istentisztelettel zárták; János evangéliuma 6. fejezete alapján a Jézus Krisztusban való megelégedésről hallhattak. Hálával tekintenek vissza erre az áldott alkalomra, köszönetet mondva Istennek, aki mindezt lehetővé tette. Köszönet illeti a Királyhágómelléki Református Egyházkerületet, amelynek támogatása nélkül nem jöhetett volna létre ez a hétvége, és a munkatársakat, akik segítettek az esemény szervezésében. Legyen Isten áldása mindannyiunk életén!

GECSÉ KRISZTIÁN DÁNIEL

Elismerés nyugdíjas lelkészeknek és 25 éve szolgálóknak

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület őszi lelkészértekezleti alkalmán Dénes István Lukács egyházkerületi főjegyző hirdetett ígét, köszöntött Bogdán Szabolcs János püspök, Szőnyi Levente királyhágómelléki lelkészértekezleti elnök, jelen voltak a Magyar Református Szeretetszolgálat képviselői, és előadást tartott Sulyok Istvánról dr. Pálfi József, a PKE rektora.

Majd Rác Ervin generális direktor felkonferálásával ünnepélyes keretek között, áldást kívánva mondtak köszönetet a nyugdíjba vonuló lelkészeknek és azoknak, akik 25 éve

végzik a lelképásztori szolgálatot. Előbbieknek emléklapokat nyújtottak át, utóbbiaknak emléklapot.

Isten áldása legyen továbbra is az életükön!

RÁCZ ERVIN

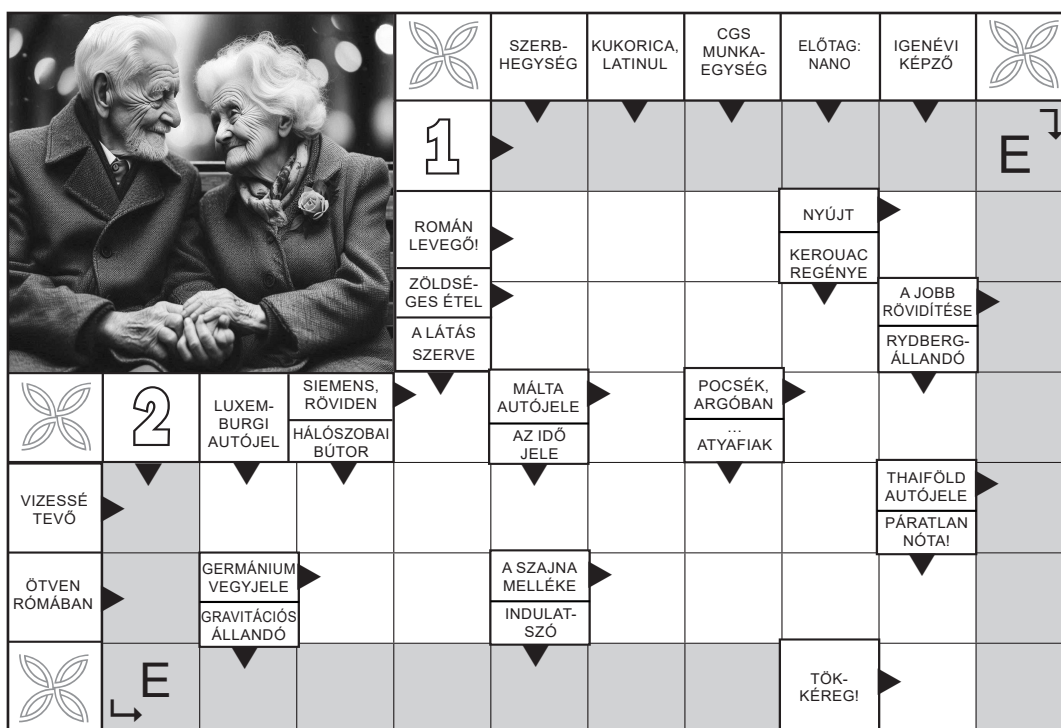

Gyerekszáj

Egy vasárnapi iskolában a tanító megkérdezte a gyerekektől, hogy el tudja-e mondani valaki a teljes 23. zsoltárt. Egy aranyhajú, négy és fél éves kislány is azok között volt, akik felemelték a kezüket. A tanító kicsit kételkedett, de esélyt adott neki.

A kislány előrelépett, szembefordult az osztállyal, és azt mondta: „Az Úr az én pásztorom, ennyi elég nekem.” Utána meghajolt, majd visszaült a helyére.

A tanító csendben maradt. Még sohasem hallotta így ezt a zsoltárt.

Segítségre van szüksége vagy segíteni szeretne?

Hívjon bizalommal hétfőtől péntekig 15-20 óra között!

TELEFONOS SZERETETSZOLGÁLAT

0265 55 55 55

Kolozsvár • 2009
Marosvásárhely • 2011
Nagyvárad • 2021

www.telsz.ro
office@telsz.ro
telsz

Fricska – A két favágó

Az erdőben egymás mellett dolgozott két favágó. Mindketten egyformán jól kezelték a fejszét, de a munkamódszerük nem egyezett: az első kitartó munkával vágta a fába fejszét, egyik csapást a másik után. Ritkán tartott szünetet, akkor is csak rövid időre. A másik favágó óránként megpihent, hosszabban.

Naplementekor az első favágó csak a munka felét végezte el. Izzadtan és fáradtan tette le a szerszámot, teljesen kimerült. A második viszont befejezte a munkát. Egyszerre kezdték a favágást, és a fák is nagyjából egy-

formák voltak. Az első favágó nem hitt a szemének.

– Nem értem a dolgot – mondta. – Minden órában kiadós pihenőt tartottál, és mégis előbbre vagy.

– Igen, láttad, hogy minden órában megálltam pihenni. Azt viszont nem láttad, hogy a szünetet arra is felhasználtam, hogy megélezzem a fejszemet – mondta a másik favágó.

„A bölcsesség pedig minden dolog elintézésénél eredményre vezet.” (Préd 10,7)

HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221-0323

www.facebook.com/harangszo

Felelős szerkesztő és hírszerkesztő: Erdei-Árva István Béla. Tördelőszerkesztő: Petrikó Ildikó. Korrektor: Megyesi Antónia. Szerkesztőbizottság: Csúry István, Ghittea-Szabó József Levente, Fábián Tibor, Jakó Sándor Zsigmond, Póti Eduárd-János, Tótos Beáta, Varga Botond, Wagner Erik. Szerkesztőségünk postacíme: Nagyvárad, Sulyok István u. 9. sz. Bihar megye, irányítószám: 410202. Tel.: 0765-926002, 0259-435386. E-mail: harangszo.ujzag@gmail.com Honlap: www.krek.ro, www.facebook.com/harangszo, www.harangszoujsag.wordpress.com. Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szenczi Kertész Ábrahám Nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik. A lap terjesztése a lelkési hivatalokon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező írásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem őrzi meg és nem küldünk vissza.